

TOP 09

VOLEBNÍ PROGRAM

2017

Obsah

Úspěšná země – odolná společnost	3
1. Vzdělání, věda a výzkum	4
2. Sociálně soudržná společnost	7
2.1 Sociální politika	7
2.2 Péče o zdraví	10
3. Bezpečí a zahraniční politika	13
3.1 Evropská unie jsme my	16
3.2 Obrana a armáda	19
3.3 Vnitřní bezpečnost	22
4. Hospodářská politika	24
4.1 Fiskální politika	25
4.2 Podnikatelské prostředí	28
4.3 Energetika – koncept moderní infrastruktury	30
5. Doprava	32
6. Moderní stát	34
6.1 Soudnictví a spravedlnost	34
6.2 Informační a komunikační technologie	37
6.3 Samospráva a veřejná politika	39
7. Občanská společnost, kultura a církve	41
8. Udržitelné životní prostředí	43
9. Zemědělství a venkov	44
Závěrečné slovo Karla Schwarzenberga	46

ÚSPĚŠNÁ ZEMĚ – ODOLNÁ SPOLEČNOST

TOP 09 předkládá volební program na léta 2017–2021, který naplňuje první třetinu naší VIZE 2030. Reagujeme na dlouhodobé výzvy, před nimiž naše společnost stojí. Nepodléháme iluzi, že uplynulé roky růstu a relativního bezpečí jsou setrvalým stavem a že bez aktivní a odpovědné politiky se nám může bez problémů dařit i nadále. Dobré časy vláda využila pouze k tomu, že stát nabobtnal, stal se více nákladným a zaměstnává tisíce nových úředníků. Mohlo se tím vytvořit zcela mylné zdání, že problémy naší země se vyřešily samy. TOP 09 zformulovala dlouhodobou VIZI 2030, v níž se zavázala vybudovat moderní stát, ve kterém se budeme těšit ze svobodného života. Stát, kde střední třída není decimována, ale má naopak maximální prostor k rozvoji svých ekonomických, společenských a kulturních aktivit.

Nabízíme řešení pro všechny, kteří chtějí svůj život svobodně a aktivně utvářet. Pro všechny, kterým vadí rostoucí byrokracie, bobtnající stát nebo směřování České republiky mimo Evropskou unii. TOP 09 má řešení pro všechny odpovědné, které zajímá budoucnost vlastní i jejich dětí a kteří nechtějí být na vedlejší koleji. Naši zemi čekají výzvy, na něž v minulosti nedokázala odpovědět. Vrátime se k řešení zásadních otázek naší budoucnosti, jako jsou peníze nebo daně. Jsme připraveni odstranit nespravedlivé podmínky a překážky, které lidem a firmám otravují život nebo komplikují podnikání. Nebudeme se odklánět od hodnot západních demokracií. Naším vzorem není ani Rusko, ani Čína. Jsme součástí Evropské unie a chceme být jejím aktivním a odpovědným členem. V opozici jsme nikdy nepřestali upozorňovat na bezprecedentní střet zájmů politiky a velkého byznysu, který poškozují jméno celé České republiky jako moderního státu doma i v zahraničí. Nikdy jsme nepřestali bojovat s omezováním individuální svobody, z něž současná vláda učinila svůj program. Mnohdy jsme byli jediní, považovali jsme to však za důležitou součást naší opoziční práce. V těchto volbách máme možnost ubránit demokratický rámec našeho státu a změnit podmínky v naší zemi. Společně.

Český stát je na křižovatce. Budeme rozhodovat o tom, zda chceme mít demokracii pouze formální, nebo skutečnou. Budeme rozhodovat o tom, zda my i naše děti budeme pevnou součástí západní Evropy, nebo zda se ocitneme na periferii Evropské unie pod posilujícím ruským vlivem. Naše rozhodnutí ve svých důsledcích překročí horizont jednoho volebního období. Proto je to rozhodnutí tak zásadní. V našem programu najdete řešení. Věříme ve váš rozum a odpovědnost.

1. Vzdělání, věda a výzkum

CO PROSADÍME

- ✓ Vysokou profesionalitu a s ní související důstojnou, společenskou i příjmovou pozici ředitelů, učitelů, ale i nepedagogických pracovníků.
- ✓ Zvýšení odpovědnosti rodičů za vzdělávání jejich dětí. Odpovědnost školy a rodiny musí být vyvážená.
- ✓ Zavedeme systém půjček a grantů pro uhrazení nákladů na vysokoškolské studium.
- ✓ Vzdělání je nejlepší investice do budoucnosti, a proto umožníme vysokým školám zavést školné.
- ✓ Stanovíme jednoznačná kritéria pro transparentní financování sportu s důrazem na sportovní výchovu dětí a mládeže.
- ✓ Zajistíme systémová řešení celého pyramidového systému sportovní podpory v ČR.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Rezignaci na snahy posílit finanční ohodnocení pracovníků ve školství a prosadit moderní pedagogické postupy.
- ✗ Zbavení odpovědnosti rodičů za výchovu a vzdělávání jejich dětí.
- ✗ Nedovolíme, aby jediný talent ztratil přístup ke vzdělání ze sociálních důvodů.
- ✗ Omezování výdajů na vědu a výzkum.
- ✗ Stejně jako ve vzdělávání nedovolíme ztrátu jediného sportovce ze sociálních důvodů.
- ✗ Nebudeme součástí klientelistických dohod mimo stanovený systém podpory.

Vzdělávání, věda a výzkum musí být prioritou, která se jasně odráží v závazném navýšení rozpočtů. Rozvoj vzdělané, samostatné a zodpovědné osobnosti je zárukou rozvoje jedince i celé země a společnosti. Z toho plyne schopnost absolventa se celoživotně vzdělávat a flexibilně měnit svou specializaci podle poptávky pracovního trhu. Nedopustíme proto, aby se poslání školy zúžilo na pouhé předávání informací či aby se vzdělávání omezilo na pouhou přípravu ke konkrétnímu a úzce zaměřenému současnému povolání.

- Posílíme význam školy nejen jako místa vědomostního rozvoje žáka, ale také jeho osobnostního a občanského rozvoje, důležitého v demokratické zemi.
- Vytvoříme propracovaný systém celoživotního vzdělávání, poskytující možnost jak rekvalifikace, tak doplnění vzdělání v dospělosti.
- Navýšíme finanční prostředky do regionálního školství o 30 mld. Kč.
- Nesmíříme se s rolí ředitele školy jako pouhého vykonavatele nařízení a příkazů.

UČITEL JAKO PRŮVODCE VĚDĚNÍM

Škola ztratila monopol na informace. Učitel už není a zcela jistě nebude tím, kdo všechno ví nejlépe, a tím, kdo předává všechny poznatky. Pozice učitelů se mění a musí se změnit i způsoby a cíle jejich práce. Stanou se zprostředkovateli vědění, rádci a průvodci, kteří motivují a ukazují správnou cestu.

- Prosadíme moderní výukové metody podle principu „méně memorování, více kreativity“. Podpoříme výuku v anglickém jazyce. Posílíme prestiž a kvalitu pedagogů navýšením platů a zvýšeným respektem vůči jejich profesi. Učitel bude patřit k nejlépe placeným státním zaměstnancům.
- Přivedeme do škol kvalitní učitele vzdělané na špičkových pedagogických fakultách a zapojíme i další odborníky.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zrušíme povinnou předškolní docházku. Zachováme alternativní formy předškolního dohledu na děti, ale budeme rozvíjet mateřské školy jako nepovinná předškolní zařízení, která nabízejí dostatečnou flexibilitu a vycházejí vstřícně rodičům a vzdělávání dětí. Síť mateřských škol by měla být přizpůsobena rostoucím změnám v urbanizaci.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Zabráníme necitlivému rušení venkovských škol. Základní vzdělávání musí být k dispozici co nejbližší místu bydliště. Vzdělávání nesmí diskriminovat žádnou sociální skupinu. Vytvoříme prostředí vstřícné ke slabším a handicapovaným a budeme respektovat individuální možnosti a předpoklady dětí. Společné vzdělávání dětí neznamená potlačování jejich individuality a nadání. Podpoříme proto projekt dělené třídy, který umožní v řadě předmětů „dvourychlostní“ výuku při zachování principu rovného přístupu ke vzdělání. Důraz bude kladen i na fyzickou zdatnost a psychickou odolnost žáků.

- Podpoříme základní umělecké školy jako nezastupitelný a unikátní systém moderního vzdělávání.

STŘEDNÍ ŠKOLY

Středoškolské studium je pro studenta rozhodujícím obdobím. Zpravidla rozhoduje o jeho profesní životní dráze a společenských vztazích. Přírodovědné, technické a všeobecné vzdělávání bude dáno do rovnováhy tak, aby byl podchycen zájem dětí o obor, ke kterému mají největší přirozený talent. Tím se jim otevřou perspektivní vzdělávací cesty. Posílíme požadavek duálního vzdělávání. Při výchově a vzdělávání žáků učňovských škol zvýšíme spolupráci firem a škol. Mistrovské zkoušky se stanou alternativou maturitní zkoušky a umožní přímý přístup do terciálního vzdělávání v příslušných programech. Každou školu bude charakterizovat její výukový program, který bude reagovat na aktuální potřeby moderní doby a pracovního trhu. Mezi podporované dovednosti studentů by měla patřit znalost cizích jazyků, schopnost komunikace a spolupráce, matematická a digitální gramotnost, kreativita, ale i občanské kompetence a emoční inteligence.

- Podpoříme rozvoj talentů. Naši žáci by měli mít možnost srovnávat se s evropskými vrstevníky. Chceme, aby před ukončením střední školy alespoň jedna třetina studentů absolvovala minimálně půlroční studium na zahraniční škole.

VYSOKÉ ŠKOLY A VĚDA

Bakalářské obory musí být formovány jako profesní typy vzdělávání s jasně definovanou prostupností směrem k vyšším akademickým programům. Školy s vyššími akademickými programy budou výrazněji angažované v základním i aplikovaném výzkumu. Budeme podporovat spolupráci těchto vysokých škol s průmyslem,

s Akademií věd a soukromými subjekty. Zpřísníme kritéria pro udělení akreditace pro jednotlivé výukové programy. Kvalitu upřednostňujeme před kvantitou. Podpoříme činnost našich nejlepších talentů ve vědě a výzkumu v zahraničí. Zasadíme se proto o podstatně lepší finanční ohodnocení doktorandů vázané na výsledky jejich práce. U vědeckých pracovišť podpoříme programovou a také finanční předvídatelnost. Požadujeme, aby školy měly garantovány finanční zdroje pro období pěti let, prioritou bude podpora excelence a mezinárodního uznání.

- Usilujeme o vysokou úroveň veřejných škol, zároveň ale nebudeme bránit alternativním formám vzdělávání a privátnímu školství.
- Financování vysokých škol svážeme s hodnocením jejich kvality. Prosadíme systém půjček a grantů na náklady na vysokoškolské vzdělání. Vysokým školám umožníme zavést školné jako součást těchto nákladů. Významná část školného bude použita na stipendia pro talentované studenty z ekonomicky znevýhodněných rodin.
- Podpoříme vědu a výzkum jakožto faktory, které rozhodují o budoucnosti země. Chceme, aby špičkoví vědci a mladí doktorandi měli zajištěné materiální zázemí a zůstávali v České republice.

SPORT

Vyrovnanost kvality ducha a tělesné kondice je základním předpokladem růstu budoucí zdravé, sebevědomé a odolné populace, která je připravena rozvíjet i bránit hodnoty země, v níž žije. Současná společnost je silně vystavena vlivu civilizačních změn, při nichž je velmi důležitým prvkem k udržení kvality života i zdravý životní styl, který je nedílnou součástí a životní nutností moderní společnosti.

- Budeme podporovat pohybovou aktivitu dětí a mládeže bez ohledu na jejich sportovní výkonnost.
- Zlepšíme existující kontrolní mechanismy státního financování sportu a budeme pečlivě hlídat transparentnost a společenskou návratnost všech vynaložených prostředků.
- Budeme prosazovat jen efektivní a racionální řešení v oblasti investic do sportovní infrastruktury.
- Podporujeme koncentraci talentované mládeže ve vybraných sportovních centrech, ve kterých se soustředí kvalita výchovy i trenérského a materiálního vybavení.

Vždy budeme zastávat, prosazovat a zdokonalovat systémová a jasně stanovená dlouhodobá pravidla pro podporu mládežnického sportu od působení v malých kroužcích a klubech směrem k vrcholu pyramidy, kterou je státní reprezentace. Zásadní je pro nás také finanční podpora vzdělaných trenérů, kteří se věnují sportovním aktivitám dětí a sportovní mládeže. Vnímáme finanční prostředky vynaložené do oblasti sportu jako smysluplnou investici do rovné sportovní příležitosti pro všechny děti napříč sociálními vrstvami.

OBČANSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Demokratické občanské vzdělávání považujeme za klíčové pro uchování demokratické kultury a životního stylu v České republice. Nízká účast občanů na politickém dění představuje dlouhodobý problém. Budeme podporovat projekty takového vzdělávání, které posílí znalosti občanů o jejich právech i odpovědnosti a zároveň napomohou individuálním občanským aktivitám ve veřejném dění. Upevňování postojů směrem k demokratickým hodnotám a občanským ctnostem je celoživotní proces. Do občanského vzdělávání zahrneme zvýšení finanční gramotnosti, odpovědnosti k životnímu prostředí, mediální a informační gramotnosti a zejména vědomí si vlastních občanských práv a povinností. Je pro nás důležitá podpora nezávislého a kritického myšlení, schopnosti vyhledávat, analyzovat a ověřovat informace, systémového myšlení, rétorických dovedností a schopnosti vyjednávat a dosáhnout konsenzu.

2. Sociálně soudržná společnost

2.1 Sociální politika

CO PROSADÍME

- ✓ Znovu otevřeme diskusi o důchodové reformě s cílem dosáhnout politického konsenzu na jejím vyřešení.
- ✓ Částečnými úvazky, prací z domova, sdílenými pracovními místy a rozšířením služeb pro děti usnadníme skloubení pracovního a rodinného života.
- ✓ Zajistíme, aby sociální výhody čerpali ti, kteří si nedokážou pomoci sami nebo prostřednictvím svých blízkých. Zneužívání sociálního systému nesmí poškozovat ty nejpotřebnější.
- ✓ Posílení dlouhodobé zdravotně sociální péče v domácím prostředí.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Snižování životní úrovně ohrožených skupin (seniorů, handicapovaných, rodin s dětmi včetně samoživitelů).
- ✗ Povinný rok v mateřské škole pro všechny děti.
- ✗ Zadlužování ČR kvůli nezodpovědnému vydávání peněz za zbytečné sociální dávky.
- ✗ Povinnost obou rodičů vystřídat se během rodičovské dovolené.

RODINA JAKO ZÁKLADNÍ PILÍŘ CELÉ SPOLEČNOSTI

Soudržné rodiny, v nichž dochází k výchově budoucích generací, jsou základem fungující společnosti. Prioritou je proto pro nás prosperující a ve svém konání co nejsvobodnější rodina. Uvolníme rodičům co nejvíce ruce a podpoříme je v jejich společensky zásadní roli. V České republice je podpora rodiny v rámci tří základních oblastí rozložena nerovnoměrně – daňová zvýhodnění rodin jsou na vysoké úrovni (jedné z nejvyšších v zemích OECD), podpora formou dávek je rovněž rámcově v pořádku, ale zcela nedostačující je podpora služeb pro rodiny. Odstraníme tento nedostatek a umožníme snazší skloubení péče o děti s pracovním uplatněním. Přirozené je chtít jak rodinu, tak práci – zejména ženy se nesmí dostávat do situace náročné volby, zda mít děti, nebo budovat kariéru.

- Prosadíme, aby výše peněžité pomoci v mateřství nebyla zastropována a odvíjela se od výdělku matky před nástupem na mateřskou dovolenou.
- Umožníme i prarodičům čerpání výhod rodičovského příspěvku.
- Podpoříme vznik dalších služeb péče o nejmenší děti, například dětských skupin. Prvořadým kritériem je kvalita této péče.
- Zařadíme prokazatelné náklady na služby spojené s hlídáním dětí a domácími pracemi mezi odečitatelné položky ze základu daně (do 12 let věku dítěte).
- Snížením odvodů podpoříme flexibilní a částečné úvazky.
- Zajistíme dostatek kapacit pro organizované mimoškolní aktivity ve školách po vyučování.

- Zrychlíme rozhodování opatrovnických soudů zavedením lhůt pro rozhodování o zvláště citlivých otázkách, jako je stanovení výše alimentů či svěření dětí do péče. Rovněž zrychlíme rozhodování soudů v případech vymáhání nezaplacených alimentů.
- Zajistíme dostatečnou síť odlehčovacích služeb pro osoby pečující o zdravotně postižené, dlouhodobě nemocné a seniory. Jak služby zřizované státem, kraji či obcemi, tak i soukromí a neziskoví poskytovatelé musejí mít stejné podmínky.
- Podpoříme ústavní i domácí paliativní péči včetně péče hospicové. Tato péče musí být dostupná ve všech regionech.
- Zaměříme se na podporu ohrožených rodin a zdokonalíme systém náhradní rodinné péče, který TOP 09 již v minulosti prosadila. Budeme podporovat jak dlouhodobé pěstouny, tak pěstouny na přechodnou dobu. Pro dané dítě musí být zaručen optimální systém péče – na základě doporučení odborníků – s ohledem na jeho nejlepší budoucí vývoj. V této oblasti se zaměříme na jednotlivé formy individuální péče o děti tak, aby byla srovnatelnou alternativou ke kolektivní výchově.
- Podpoříme občany v bytové nouzi dávkami na bydlení. Při výplatě dávek na bydlení se bude důsledně posuzovat, zda společně posuzovaní příjemci dávek také bydlení skutečně užívají. Dávky na bydlení se budou vyplácet maximálně ve výši nájemného v místě obvyklého. Sociální bydlení prosadíme pouze pro nejpotřebnější skupiny obyvatel, jako jsou například chudí senioři či samoživitelé v nouzi.

PODPORA ZA SNAHU

Dávky v nezaměstnanosti budou vypláceny jen lidem, kteří aktivně shánějí práci a jsou ochotni vykonávat veřejně prospěšné práce. Ostatním bude náležet pouze základní sociální dávka. Lidem se zároveň musí vyplatit pracovat a jejich výděly mají být vyšší i díky nižšímu zatížení ceny práce odvody. Podpora v nezaměstnanosti bude výrazně redukována v případě dobrovolného podání výpovědi z dosavadního zaměstnání.

- Zjednodušíme ukončení pracovního poměru. Zaměstnanec si bude moci zvolit, zda chce být zaměstnán po výpovědní dobu, nebo dostat odstupné. Povede to ke zvýšení flexibility zaměstnávání a ke snížení počtu dohod o provedení práce, dohod o pracovní činnosti a smluv na dobu určitou.
- Zasadíme se o zaměstnávání osob se zdravotním postižením na běžném pracovním trhu. Prosadíme přijetí zákona o sociálním podnikání. Změníme povinnost náhradního plnění tak, aby se v této oblasti nedařilo podvodníkům, ale abychom skutečně pomohli těm, kteří mají zdravotní omezení.
- Podpoříme daňovým zvýhodněním vznik nových pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením.
- Zrušíme nesmyslné sociální dávky, jako je například příspěvek na dojíždění do zaměstnání a příspěvek na přestěhování se za prací, které jsou využívány zcela minimálně. Vyšší výděly (díky nižším odvodům) budou dostatečně motivační i k vyšší mobilitě za prací a nebudou zvýhodňovat jen vybrané skupiny lidí.

SOCIÁLNÍ POMOC HANDICAPOVANÝM

Podpoříme nejvíce postižené a ty, kteří i přes svůj handicap pracují či ještě pomáhají ostatním. Podpoříme rovněž pečovatelské profese a rozhodně se nesmíříme s tím, že lidé zaměstnaní v sociálních službách jsou jedněmi z nejhůře placených profesionálů. Budeme pokračovat v odstraňování bariér pro co nejširší začlenění osob se zdravotním postižením. Podpoříme sociální bydlení pro handicapované, možnosti osamostatnění, odlehčovací služby a osobní asistenci. Služby pro handicapované musí být dostupné ve všech regionech. Zaměříme se také na poradenství pro postižené.

- Vyřešíme kritickou situaci v lékařské posudkové službě změnou systému posuzování nároku na péči. Nároky lidí s trvalým handicapem nebudou muset být přehodnocovány.
- Zvýšíme platové ohodnocení sociálním pracovníkům. Zaslouží si důstojné podmínky pro svou práci.

- Zvýšíme postupně příspěvek na péči v nejvyšším stupni, naopak přehodnotíme nutnost poskytovat příspěvek i lidem v I. stupni příspěvku na péči.
- Změníme systém podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Současný systém sociální péče o osoby se zdravotním postižením selhává v podpoře klientů s náročnými individuálními potřebami (např. u diagnózy poruchy autistického spektra). Tito klienti jsou sociálními službami odmítáni, jelikož péče o ně je nákladnější. Podpoříme vznik adekvátně financovaných sociálních služeb pro děti a dospělé s tímto postižením.

2.2 Péče o zdraví

CO PROSADÍME

- ✓ Srozumitelně definujeme nárok pacienta na rozsah zdravotní péče v rámci veřejného zdravotního pojištění.
- ✓ Umožníme zavedení nadstandardů ve zdravotnictví s možností sjednání dobrovolného zdravotního připojištění.
- ✓ Posílíme kompetence praktických lékařů a zdravotních pojišťoven tak, aby mohli zajišťovat komplexní péči o pacienta a pomáhali mu při rychlém a hladkém průchodu zdravotním systémem.
- ✓ Mezi priority zařadíme podporu péče o seniory a chronicky nemocné a podporu důstojné péče o umírající, včetně domácí péče.
- ✓ Budeme pokračovat v centralizaci náročné zdravotní péče a vzácných onemocnění, ale zároveň podpoříme dostupnost základní péče v odlehlých lokalitách.
- ✓ Napříč vládními resorty podpoříme motivaci ke zdravému způsobu života a k dostatečné fyzické aktivitě v každém věku a výchovu dětí ke zdraví.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Zhoršení dostupnosti zdravotní péče u sociálně slabých, kteří ji skutečně potřebují.
- ✗ Nezodpovědné zacházení s financemi veřejného zdravotního pojištění u pojišťoven, u poskytovatelů péče i u pojištěnců, kteří zdravotní péči zneužívají.
- ✗ Privatizaci fakultních nemocnic ani dalších nemocnic páteřní sítě.
- ✗ Pokračování nedostatečného odměňování a pracovního přetěžování zdravotníků, zejména v nepřetržitých provozech.
- ✗ Další chaotické změny vzdělávání v lékařských i nelékařských oborech.
- ✗ Zdržování reformy psychiatrické péče a jejího propojení se sociální sférou.

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PODPORA PREVENCE

Ke zdravému způsobu života patří dnes především fyzická aktivita, o jejíž podporu bude zdravotnictví usilovat ve spolupráci s resortem školství. Budeme podporovat účast občanů na preventivních prohlídkách a průkazně rozšiřovat účinné screeningové programy hrazené ze zdravotního pojištění.

LEPŠÍ FUNGOVÁNÍ STÁVAJÍCÍHO SYSTÉMU VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Náš zdravotnický systém nepotřebuje revoluci, ale trpělivé odstraňování nedostatků. Zachováme základní pilíře, kterými jsou solidarita a ekvita (rovnost nároku na nezbytnou kvalitní a zdravotnímu stavu odpovídající péči).

Nebudeme rušit pluralitu zdravotních pojišťoven ani smíšený systém státních, veřejnoprávních a soukromých poskytovatelů péče. Postupným odstátněním přímo řízených nemocnic zjednodušíme část agendy ministerstva zdravotnictví, aby mělo dostatečnou kapacitu pro správu a rozvíjení celého systému zdravotnictví a dohled nad zdravotními pojišťovнами.

FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNICTVÍ

V rámci jednotného inkasního místa zjednodušíme výběr zdravotního pojistného a s rostoucí ekonomikou zajistíme dostatečný růst podílu HDP plynoucího do zdravotnictví. Souběžně s tím zajistí více financí i zvýšená spoluúčast pacientů, například ve formě komerčního připojištění na nezdravotnické, tzv. hotelové služby (veškeré služby, spojené s pobytem pacienta v rámci hospitalizace mimo přímou léčbu – náklady na lůžko, stravu atd.) nebo na nadstandardní zdravotnické materiály či výkony, které jsou mimo definovaný nárok. Spoluúčast efektivně omezí „šedou ekonomiku“ v českém zdravotnictví.

Přímá spoluúčast pacienta se bude i nadále týkat využívání pohotovostních služeb a částečně hrazených léků. U drahé léčby na rozdíl od současnosti zajistíme plně hrazený účinný lék na každou diagnózu. Pro udržitelnost spoluúčasti vytvoříme ohleduplný sociální strop, který umožní přístup k nezbytné péči každému.

ZLEPŠOVÁNÍ EFEKTIVITY POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE

- Posílíme výrazně roli primární péče a umožníme zvýšení objemu i rozsahu služeb, poskytovaných praktickými lékaři. Zavedeme poplatek pro pacienta, který bude chtít využívat péči specialisty bez doporučení praktického lékaře.
- Zrevidujeme a posílíme kompetence lékařů, sester a dalších nelékařských pracovníků tak, aby byly v souladu s jejich vzděláním, odbornou praxí a profesním postavením.
- Úhrady za péči budou srozumitelné a nebudou se každým rokem chaoticky měnit. Posílíme režimy úhrad, kdy peníze přicházejí poskytovateli zdravotní péče s pacientem, což je oproti paušálům pro lékaře i pacienty výhodnější. Výše úhrad nebude diskriminační a zároveň umožní bonusy pro nedostatkové obory a neatraktivní oblasti. To povede ke spontánní optimalizaci lůžkového fondu i sítě ambulantních zařízení.
- Zvýšíme úhrady za operační zákroky v rámci jednodenní chirurgie na úkor zbytných hospitalizací. Posílíme domácí péči a veškeré druhy následné lůžkové péče, včetně péče o umírající.
- Posílíme další centralizaci léčby vzácných chorob a vysoce náročné péče, jež se osvědčily. Zároveň zajistíme dostupnost kvalitní základní péče, včetně poporodní péče o rodičku a novorozence, a to i v odlehlých oblastech.
- Propojíme výrazněji systémy poskytování zdravotní a sociální péče u nemožících osob v domácí i lůžkové péči s ohledem na potřeby pacientů, nikoliv na potřeby jednotlivých resortů. Zahrnuje to i komunitní péči o seniory, péči o duševně nemocné a rovněž péči o umírající.
- Posílíme elektronizaci zdravotnictví jak pro lepší fungování celého systému, tak pro ulehčení organizační a administrativní práce zdravotníkům.

UPŘESNĚNÍ NÁROKU PACIENTA NA SLUŽBY HRAZENÉ ZE ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění budou srozumitelně vymezeny tak, aby byly poskytovány efektivně a s ohledem na finanční udržitelnost systému zdravotního pojištění.

- Vytvoříme transparentní systém stanovení úhrad všech medicínských technologií, tj. výkonů, zdravotnických prostředků i léků. Bude vycházet z principů hodnocení jejich účinnosti a přínosů. Na konečném rozhodování o nejvyšších prioritách se budou podílet i zástupci pojištěnců.

- Zřídíme v rámci daného rozpočtu veřejného zdravotního pojištění zvláštní společný fond zdravotních pojišťoven, z nějž budou výjimečně hrazeny zdravotní služby, které jsou jinak ze zdravotního pojištění nehrazené, pokud půjde o jedinou možnost z hlediska zdravotního stavu pojištěnce. Zároveň zamezíme nadužívání tohoto institutu zakotvením jasných pravidel pro jeho schvalování.

POSÍLENÍ ROLE ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN

Zachováme systém více zdravotních pojišťoven, ale budeme jej kultivovat. Ve zdravotních pojišťovnách je koncentrováno významné know-how, které je pro řízení zdravotnictví málo využitě. Pro lepší fungování stávajícího systému proto rozšíříme pravomoc pojišťoven a umožníme jim lépe řídit péči dle vlastní struktury pojištěnců. Zákonem jim však přikážeme sledování kvality a rovnoměrné dostupnosti služeb.

- Počítáme se zavedením dobrovolných modelů řízení péče pro chronické pacienty se systémem bonusů za dodržování stanoveného postupu léčby. Zavedeme pro pojišťovny možnost modifikovat úhrady poskytovatelům dle výsledků péče.
- Zpřísníme odpovědnost pacienta za své zdraví a umožníme pojišťovnám sankcionovat opakované zneužívání péče nebo porušení povinností v průběhu léčebného procesu.
- Snížíme politické vlivy na správní rady pojišťoven, ale zachováme silnou kontrolní činnost ministerstev zdravotnictví a financí.

ZVYŠOVÁNÍ SPOKOJENOSTI OBČANŮ A PACIENTŮ

Průvodcem pacienta v systému bude jeho praktický lékař a zdravotní pojišťovna. Pacient bude mít u mimořádně závažných stavů právo na druhý lékařský názor hrazený zdravotní pojišťovnou.

Na rozdíl od současné praxe zavedeme možnost oddělit úhradu výkonu a příslušného plně hrazeného materiálu. Připustíme přitom možnost volby jiného materiálu pacientem s doplatkem rozdílu cen (tzv. nadstandard).

- Zavedeme pevné doplatky pacientů za stejný částečně hrazený lék ve všech lékárnách.
- Budeme podporovat patientské organizace. Maximální pomoc poskytneme organizacím rodičů dětí se vzácnými onemocněními a zprostředkujeme jejich spolupráci s praktickými lékaři i špičkovými specializovanými pracovišti.

ZLEPŠOVÁNÍ POSTAVENÍ ZDRAVOTNÍKŮ

- Dokončíme proces zvyšování průměrné mzdy plně kvalifikovaných lékařů na úroveň trojnásobku průměrné mzdy ve státě (bez započtení přesčasové práce) a zajistíme i odpovídající finanční ocenění nelékařských pracovníků. Výrazně zvýhodníme práci zdravotních sester v nepřetržitých provozech.
- Zajistíme dostatek podpůrného personálu tak, aby byla plně využita vysoká kvalifikace zdravotníků.
- Vybudujeme celoplošný a důsledný kontrolní systém vzdělávání zdravotníků – obcházení vzdělávacích programů nelze dále tolerovat.
- Úhrady v jednotlivých segmentech poskytovatelů zdravotních služeb budou pokrývat nezbytné náklady a výše personálních nákladů bude odpovídat pracovnímu vytížení.
- Zavedeme úhradu zdravotních pojišťoven za výdej léku na recept tam, kde jsou služby lékáren nedostatkové.

3. Bezpečí a zahraniční politika

CO PROSADÍME

- ✓ Navrácení ČR do pozice předního zastávce lidských práv, demokratizace a transformační politiky ve světě.
- ✓ Rozvíjení a prohlubování transatlantických vazeb, které představují jednu z garancí pro rozvoj liberální demokracie v ČR.
- ✓ Rozvoj politické a ekonomické spolupráce a udržování přátelských vztahů, zejména se sousedními státy.
- ✓ Navyšování prostředků na rozvojovou spolupráci, transformační aktivity a humanitární pomoc.
- ✓ Česká zahraniční politika musí být dlouhodobě konzistentní – budeme usilovat o spolupráci mezi vládou a opozicí v zahraničních otázkách.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Vystoupení z NATO.
- ✗ Odstoupení od protiruských sankcí, dokud nebudou naplněny Minské dohody a Krym navrácen Ukrajině.
- ✗ Servilní chování vůči režimům, které porušují lidská práva, nerespektují mezinárodní právo a nechovají se jako zodpovědný člen mezinárodního společenství.
- ✗ Nedopustíme, aby zvyšující se míra nejistoty v mezinárodním prostředí narušila hospodářský rozvoj, svobodu a bezpečí obyvatel ČR.
- ✗ Zahraniční politiku, která by se stala obětí vnitropolitických stranických soupeření.

ZÁKLADNÍM STAVEBNÍM KAMENEM NAŠÍ SVOBODY A PROSPERITY JE DEMOKRATICKÝ, PLURALITNÍ POLITICKÝ SYSTÉM A TRŽNÍ EKONOMIKA

Celý svět se dramaticky mění, což se odráží v zahraniční politice. Mezinárodní politický řád, v němž hlavní roli sehrávaly liberální demokracie, je pod tlakem autoritářských mocností jako Číny nebo Ruska, které usilují o nové uspořádání světa. Krize v evropském sousedství navíc ukazuje, že ani náš region nebude vůči těmto proměnám zcela imunní. Kromě proměny bezpečnostního prostředí a světového mocenského uspořádání se lidstvo potýká s globálními změnami klimatu, rychlým demografickým růstem, mezinárodní migrací či nástupem nových technologií. Dnešní svět je propojenější než kdykoli dříve a krize v jedné jeho části, ať už bezpečnostní, ekonomická či klimatická, ovlivňuje celé lidstvo. Chce-li se Česká republika bezpečně rozvíjet, bez promyšlené a aktivní zahraniční politiky toho nedosáhne.

ČESKÁ POZICE V MEZINÁRODNÍ POLITICE

Mezinárodní prostředí posledních 28 let nabídlo České republice unikátní podmínky k vlastnímu rozvoji. Liberální mezinárodní řád, který jsme pomáhali spoluutvářet například podporou lidských práv ve světě, však dnes čelí mnoha otřesům. Války v Evropě či evropském sousedství – na Ukrajině a Blízkém východě – ukazují,

že geopolitické bezčasí skončilo a svět se stává i pro naši zemi mnohem rizikovějším. Nad českou zahraniční politikou uvažujeme ve čtyřech hlavních geografických dimenzích. První představuje naše bezprostřední okolí ve středoevropském prostoru. Druhou geografickou dimenzí je Evropská unie a její okolí. Třetí tvoří demokratické státy s námi spojené, jako například USA či Kanada. Čtvrtou dimenzí je globální celek.

Pro TOP 09 je základním a neotřesitelným východiskem naší zahraniční politiky členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci. Jak EU, tak NATO chápeme nejen jako mezinárodní organizace, ale jako plnohodnotná politická společenství, jejichž osud je klíčový pro rozvoj české společnosti.

KONEC NAIVITY – ZAČÁTEK STRATEGICKÉHO UVAŽOVÁNÍ

Přes snižující se předvídatelnost mezinárodního prostředí neuvažovala Česká republika v posledních letech strategicky. Naše zahraniční politika byla reaktivní, bez politického nasazení vládních představitelů a pro řadu partnerů nepochopitelná a plná amatérských přešlapů. Nad zájmy země – zachováním demokratického právního státu, ochranou lidských práv, svobod a bezpečí obyvatel a hospodářskou prosperitou – nelze přemýšlet bez koncepčně vykonávané zahraniční politiky. Mezi naše priority v zahraniční politice proto patří:

- Dodržování závazků, které pro nás plynou ze členství v EU i ze členství v NATO, včetně výdajů na obranu ve výši 2 % HDP.
- Prohlubování spolupráce s Německem. Německo je naším nejdůležitějším obchodním a politickým partnerem. Česká republika musí vždy usilovat o dobré vztahy jak s Berlínem, tak s jednotlivými spolkovými zeměmi, zejména Bavorskem a Saskem. S Německem chceme spolupracovat v rámci EU a NATO, a to zejména na agendě zaměřené do budoucna.
- Zkvalitňování visegrádské spolupráce, kterou chápeme jako důležitý formát středoevropské kooperace. Budeme usilovat o zlepšení obrazu V4, která musí být znovu vnímána jako pozitivní element EU. Střední Evropa je naším domovem a nová dělení Evropy nesmíme dopustit, na což budeme upozorňovat jak naše visegrádské sousedy, tak západoevropské partnery.
- Udržování a rozvíjení euroatlantických vztahů, a to i s administrativou Spojených států amerických. Bezpečí Západu nesmí být dělitelné. Spojené státy jsou klíčovým aktérem světové politiky. Budeme usilovat o dobré vztahy s USA v rámci NATO, ve vztazích EU – USA i v bilaterální agendě, kterou nesmí zatěžovat osobní útoky, naopak ji musí naplňovat jasná vize spolupráce namířená do budoucnosti (věda a výzkum, obchod).
- Podpora lidských práv v celosvětovém měřítku a transformační spolupráce. Všeobecná deklarace lidských práv je základním východiskem naší zahraniční politiky. Prosazování principů a vymahatelnosti mezinárodního práva na úrovni OSN je zásadní pro mírové světové uspořádání. V rámci podpory lidských práv jsou pro nás klíčová zejména politická a občanská práva, jako je například svoboda projevu. V jejím rámci se již dnes Česko profiluje jako jeden z evropských lídrů v boji proti dezinformacím, které ohrožují svobodu slova v mnoha evropských zemích. Tyto české aktivity včleníme mezi dlouhodobé priority české zahraniční politiky, která klade důraz na lidskoprávní agendu.
- Posilování vazeb s východoevropskými zeměmi usilujícími o euroatlantickou integraci – především s Ukrajinou a Gruzii. Úspěch při přibližování těchto zemí Západu může být inspirací pro řadu společností trpících pod autoritářskými režimy. Nepřestaneme podporovat demokratickou opozici v zemích, jako je Bělorusko a Rusko.
- Podpora zemí západního Balkánu v upevňování principů právního státu a demokracie.
- Rozšíření spolupráce s demokratickými zeměmi mimo EU a transatlantické společenství (Izrael, Japonsko, Jižní Korea, Tchaj-wan apod.).

ČESKÁ REPUBLIKA JAKO ZODPOVĚDNÁ SOUČÁST SVĚTA, KTERÝ STAVÍ NA SVOBODĚ A PRÁVNÍM STÁTU

Česká republika je bezpečným a bohatým státem, který profituje z dnešního uspořádání světa. Jsme přesvědčeni, že náš způsob politického uspořádání – demokratický právní stát s tržní ekonomikou, ochranou občanských svobod a šetrným přístupem k životnímu prostředí – neztratil nic na své atraktivitě. V mezinárodním prostředí však existuje řada zemí, jejichž autoritářští představitelé vidí právě v úspěšném Západu hlavního nepřítele. Cítíme zodpovědnost jak za to, čeho jsme za posledních 28 let dosáhli, tak i za celý demokratický svět.

OPUŠTĚNÍ NATO BY BYLO BEZPEČNOSTNÍ SEBEVRAŽDOU

Nekompromisně stojíme za tím, že splníme své závazky vůči našim partnerům, a to včetně výdajů na obranu ve výši 2 % HDP. Pro zvýšení efektivity české zahraniční politiky budeme prosazovat jednotnou prezentaci zahraničněpolitických zájmů. Vysoká odbornost profesionálně dobře připravené diplomacie je důležitou podmínkou pro efektivní prosazování českých zájmů v zahraničí. Budeme podporovat uvážlivou rozvojovou spolupráci se zeměmi, které naši podporu potřebují. Nepřestaneme podporovat demokratickou transformaci a lidská práva ve světě a navýšíme prostředky směřované do této oblasti. V rámci EU budeme jako otevřená ekonomika podporovat rozvoj mezinárodního obchodu.

NOVÉ VÝZVY – EVROPSKÁ SPOLUPRÁCE KLÍČEM K NAŠÍ BEZPEČNOSTI

V dnešním světě je možné naše zájmy ošetřit pouze v rámci většího celku, jehož vnitřní pravidla budou nastavena tak, že i relativně menší a slabší aktéři budou mít možnost je ovlivnit. Evropská unie pro to představuje vyhovující platformu. Evropa musí zvládnout výzvy vnějšího původu: teroristické útoky, klimatické změny, nekontrolovanou migraci, války na Blízkém východě nebo agresivní Rusko. Je třeba zaujmout rozhodný postoj k současnému vývoji v Turecku, které se svou politikou soustavně vzdaluje Evropě. EU je pro partnery v našem sousedství atraktivní a měla by být proto akceschopnější navenek. Česká republika musí aktivně přispívat k unijní zahraniční politice. Zajištění našich zájmů ve světě začíná promyšlenou politikou v rámci EU.

3.1. Evropská unie jsme my

CO PROSADÍME

- ✓ Budeme se plně podílet na rozvoji EU, která je klíčem k naší dobré a stabilní budoucnosti. Budeme hrdými Evropany, kteří si uvědomují úspěch evropské integrace.
- ✓ Co nejrychlejší vstup do eurozóny, který posílí naši pozici v EU.
- ✓ ČR jako součást rychlejšího pruhu integrace EU.
- ✓ Minimalizaci dopadů brexitu na české exportéry a české občany pracující v Británii.
- ✓ Postavíme před voliče fakta a budeme neúnavně vysvětlovat, že „oni“ jsme ve skutečnosti „my“.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Odchod z Evropské unie ani pořádání nesmyslných referend za vystoupení z EU.
- ✗ ČR se nesmí ocitnout na periferii EU.
- ✗ Nebudeme čelit populismu v Evropě tím, že se sami staneme populisty.
- ✗ Omezení volného pohybu lidí za prací ani jiné omezení základních svobod Unie.
- ✗ Neztratíme víru ve společnou Evropu a v její hodnoty, jako jsou demokracie, mír a prosperita, a budeme usilovat o to, aby co nejvíce lidí význam těchto hodnot pochopilo.

FUNGUJÍCÍ EU JAKO PODMÍNKA BEZPEČÍ, STABILITY A PROSPERITY

Objektivně daná historická, zeměpisná i ekonomická pozice České republiky jasně ukazuje, že právě naše země Unii potřebuje k zajištění základních podmínek pro svůj rozvoj, jakými jsou bezpečnost, stabilita, důvěryhodnost či přístup na trhy, a to mnohem více než řada jejích dalších členů. V době, kdy se projevují dříve neznámá rizika a nejistoty, to platí o to více. V dnešním světě pro nás EU představuje klíčovou podmínku pro zajištění kvalitního a bezpečného života všech občanů. Budeme jasně vystupovat proti lehkomyšlnému vyvolávání diskusí o „czexitu“ a i vzhledem k naší historické zkušenosti připomínat, že odvrácení se od Západu znamená přiblížení k Východu. TOP 09 je stranou dlouhodobě a důkladně se zabývající evropskou integrací, a tudíž chápeme, jaký význam má EU pro nás i pro budoucnost Evropy. Budeme se aktivně podílet na rozhodování v rámci Unie a ve vztahu k ní budeme zastávat konstruktivní a nepředpojatý přístup. Budeme průběžně pracovat na formulování jasných priorit, které budeme v Unii prosazovat.

Místo České republiky vidíme v jádru EU, nikoli ve vedlejším pruhu. Nesmíme dopustit, abychom se v důsledku neuvážených kroků ocitli na okraji či zcela stranou evropského dění. Rozvolnění Unie, vícerychlostní Evropa či jiné možné podoby EU, které by otevíraly možnost, že se staneme „členem druhého řádu“, pro nás představují zásadní hrozbu.

EVROPSKÁ UNIE – JEDEN TRH BEZ HRANIC

Socioekonomický systém unijních států založený na podnikání musí být celounijně posílen ve smyslu vytváření pracovních míst, především pro mladé. V rámci Unie lze pak využívat společného jednotného trhu, který poskytuje mnoho výhod v podobě tzv. čtyř svobod, jako je volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. Tento systém nám umožňuje studovat, žít, nakupovat, pracovat a pobírat důchod v kterékoli ze zemí Evropské unie. TOP 09 nepřipustí, aby čeští občané ztratili přístup k těmto čtyřem svobodám, které nám zajišťují prosperitu. V nastávajících letech nás pak čeká především digitalizace a vytváření jednotného energetického trhu, z čehož pro nás budou plynout výhody.

- Nedopustíme, abychom se kvůli neschopnosti hledat kompromisy dostávali v klíčových otázkách do diplomatické izolace. Nechceme dělení Evropské unie na západ a východ. Evropská politika není jen o práci diplomatů v Bruselu, ale především o politickém vyjednávání.
- Zastáváme změnu struktury rozpočtu EU. Chceme snížení podpory zemědělské politiky ve prospěch zahraniční a bezpečnostní politiky. Kohezní politika by měla zůstat klíčovou součástí evropského rozpočtu.
- Nedopustíme zpomalení evropské integrace. Unijní perspektiva je zásadní pro státy na Balkáně či ve východním sousedství.
- Společný evropský trh je pro naši ekonomiku zásadní. Nedopustíme vytváření nových bariér a ty existující budeme odstraňovat. Podpoříme Jednotný digitální trh i obchodní dohody s globálními partnery. V rámci EU můžeme zajistit nejlepší podmínky pro náš export. Nepodléháme iluzi, že ústupky v zásadních otázkách lidských práv a svobody vyjednáme lepší podmínky pro naši ekonomiku.
- Podpoříme pilíř Společné bezpečnostní a obranné politiky v úzké koordinaci s NATO, stejně tak vznik Evropské obranné a bezpečnostní unie, a to nejen finančními příspěvky, ale i aktivní spoluprací.

PODPORA VZDĚLANOSTI

Nízkou podporu EU našimi občany považujeme za riziko, které chceme snížit. Dnešní stav je výsledkem mnoha faktorů jak na straně Unie, tak zejména naší. Budeme usilovat o to, aby Unie byla akceschopnější a členství v ní nadále představovalo klíčový předpoklad pro demokratický rozvoj a prosperitu našeho státu. Doma budeme vysvětlovat její fungování a postavíme se proti unijnímu populismu. Jedinečnost EU spočívá také v jejích vzdělávacích programech (např. Erasmus+), jejichž dostupnost musí zůstat zachována.

KONTROLOVATELNÁ MIGRACE

Jsou oblasti, které nemohou úspěšně řešit samy jednotlivé státy v Evropě; mezi ně bezesporu patří otázky nejen obchodu, bezpečnosti a energetické bezpečnosti, ale i migrace. Evropská unie poskytuje prostor pro efektivní společnou politiku v těchto oblastech.

Zachování schengenského prostoru je pro Českou republiku zásadní. Předpokladem k tomu je společná kontrola vnější hranice za pomoci Společné pohraniční a pobřežní stráže i rozvoje Schengenského informačního systému tak, aby byla zastavena nelegální ekonomická migrace do Evropy. Bylo by krátkozraké zavírat oči nad tím, co se děje v okolí Evropy, zejména v zemích Afriky. Musíme efektivně přispět k udržitelným podmínkám života v těchto zemích, a to podmíněnou rozvojovou pomocí, investicemi či projekty, které sníží dopady klimatické změny.

Česká republika i ostatní evropské země musí poskytovat mezinárodní ochranu osobám z nejpronásledovanějších a nejzranitelnějších skupin na individuální bázi (dle Ženevských konvencí). Své humanitární závazky budeme plnit.

- Podporujeme vznik bezpečnostních zón v zemích, kde jsou uprchlíci nejvíce ohroženi. Evropská unie musí využít své váhy a tato bezpečná centra prosadit.

- Podporujeme návratovou politiku těch, kteří nezískají mezinárodní ochranu a pobývají v schengenském prostoru nelegálně.
- Legální migrace na trh práce je pro otevřenou ekonomiku typu té naší nezbytností. Musí reagovat na aktuální nedostatky trhu práce, ovšem musí být rozvázně promyšlená, aby Česká republika neopakovala některé chyby svých západoevropských spojenců v migrační a integrační politice.
- Česká republika si musí sama určit, v jakém počtu, z jakých zemí a s jakou kvalifikací budou přicházet ekonomičtí migranti na trh práce.
- Vyspělá evropská společnost musí být odolná a zvládat i nové výzvy včetně migrace, aniž by slevila ze svých hodnot.
- Podpoříme členské státy EU, které samy nebudou migraci zvládat.

3.2 Obrana a armáda

CO PROSADÍME

- ✓ Posílíme naši moderní a profesionální armádu.
- ✓ Navýšíme rozpočet na obranu na 2 % HDP.
- ✓ Nákup nové vojenské techniky a modernizaci a doplnění techniky stávající, zejména protivzdušné obrany, radarových systémů, děl a obrněných vozidel, vrtulníků, dopravních i stíhacích letounů.
- ✓ Reorganizujeme kariérní řád tak, aby odpovídal moderní a profesionální povaze armády.
- ✓ Připravíme armádu, státní správu a veřejnost na nové hrozby hybridního charakteru.
- ✓ Budeme aktivně participovat na vojenských i civilních misích realizovaných našimi spojenci. Plnohodnotně se zapojíme do ochrany východního křídla NATO.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Bezpečnost státu nesmí být svěřována do rukou organizací stojících mimo Armádu ČR – milic nebo domobran.
- ✗ Omezení práv a svobod občanů v důsledku strašení nesprávně odhadnutými riziky.
- ✗ Používání vojenské techniky, která by pocházela ze zemí, u nichž si nemůžeme být jisti pevností jejich spojení.
- ✗ Podceňování stávajících i nových hrozeb a nedostatečné financování nutných opatření k jejich eliminaci.
- ✗ Obrana státu nesmí být pouze okrajovou záležitostí úzké skupiny státních úředníků.
- ✗ Nedopustíme, aby ČR byla „černým pasažérem“, který neplní své závazky v NATO a EU.

BEZPEČNOST NEZAČÍNÁ NA NAŠICH HRANICÍCH

Největším bezpečnostním rizikem jsou politické síly zpochybňující základy, na nichž spočívá demokratický systém vládnutí a právního státu. Obrana je vyloučená bez existence dostatečně profesionálních vojenských sil, umožňujících věrohodné odstrašení, respektive efektivní obranu proti všem silám, které by chtěly vynutit změnu politických či teritoriálních poměrů, k nimž v posledních pětadvaceti letech v Evropě došlo. Je třeba otevřeně říci, že touto revizionistickou silou je a v nejbližších letech zůstane Rusko. To je nejen přímým sousedem středoevropského prostoru, ale i nejhlasitějším a nejsilnějším kritikem současného stavu systému mezinárodních vztahů a především mocností, která ve snaze realizovat změnu ve svůj prospěch, sáhla ke zbraním.

Armáda České republiky je nedílnou a vůdčí součástí zajištění bezpečnostních zájmů České republiky a nástrojem k eliminaci hrozeb. Pro zajištění obrany státu je třeba mít reálný plán obrany státu. Je nezbytné budovat flexibilní síly a prostředky, schopné nejen zajistit vnitřní bezpečnost státu, ale také mír a stabilitu

v daném regionu, a to s důrazem na plnění závazků vyplývajících z alianční dohody. V budoucnosti lze očekávat hrozby charakteru symetrického a asymetrického. Mezi asymetrické hrozby, kterým budeme čelit, patří terorismus, radikalizace, kriminalita, extremismus, dezinformační kampaně, subverze či cílené podkopávání legitimacy státní správy. Vedle uvedených skutečností musíme mít na zřeteli řešení vnitrostátních konfliktů, které budou provázeny humanitárními krizemi, ekonomickým propadem a destabilizací společnosti.

Současná bezpečnostní situace je charakterizována dynamickými a velmi turbulentními změnami v bezpečnostním prostředí. Na východě je Evropa ohrožována agresí Ruska vůči Ukrajině, země Evropy ohrožuje terorismus a migrace nebývalých rozměrů. K tomu negativně přispívá i vnitropolitický vývoj v Turecku a jeho snaha zapojit do řešení těchto záležitostí i turecké menšiny žijící v zemích EU. Následkem těchto nově vzniklých hrozeb se stírá rozdíl v zajištění vnitřní a vnější bezpečnosti. Tento nový fenomén „hybridních hrozeb“ vyžaduje změny v přístupech k jejich eliminaci. Základem musí být pevný bezpečnostní systém státu, akceschopné bezpečnostní sbory, obranné síly a uvědomění občané.

ODPOVĚDNÝ STÁT A OBČAN – ZÁKLAD BEZPEČNOSTI STÁTU

Naším cílem je mít připravenou státní administrativu, zodpovědnou za komplexní bezpečnost země. Proto budeme klást důraz na spolupráci a součinnost jednotlivých ministerstev, právnických a fyzických osob v oblasti plánování a výkonu opatření k zajištění bezpečnosti státu. Pro naplnění tohoto cíle budeme usilovat o účelnější využití alokovaných finančních zdrojů, zejména posílení vzájemné spolupráce mezi jednotlivými subjekty. Mnohem větší pozornost chceme věnovat výchově a přípravě obyvatelstva k odpovědnosti za obranu země. Pro zajištění obrany státu považujeme za důležitý institut aktivních záloh jako prvek propojení Armády ČR s jejím obyvatelstvem.

ZÁKLADNÍ PILÍŘE K ZAJIŠTĚNÍ STÁTNÍ SUVERENITY ČR – NATO A EU

Základním pilířem obrany ČR je Armáda ČR a plně zabezpečený a fungující bezpečnostní systém. Za rozhodující součást naší obranné politiky považujeme členství v NATO a EU, které nám přináší výhody kolektivního zajištění obrany a bezpečnosti. Toto nás současně zavazuje, abychom adekvátně přispívali k rozvoji společné obrany ostatních členských států. Budeme usilovat o to, abychom splnili závazek výdajů na obranu ve výši 2 % HDP v horizontu let 2018–2021. V duchu naplnění závazku hospodárného vynakládání finančních prostředků na obranu země budeme prosazovat vytvoření Národního úřadu vyzbrojování. Pro zajištění realizace strategických projektů vytvoříme finanční fond. Cílem je zabezpečit dlouhodobé plánování a realizaci projektů pro kontinuální rozvoj Armády ČR.

OZBROJENÉ SÍLY A INSTITUT AKTIVNÍCH ZÁLOH – ZÁKLAD ZAJIŠTĚNÍ OBRANY ČR

Již nyní – v době míru a relativně příznivé bezpečnostní situace – je třeba budovat naši armádu s ohledem na její modularitu, nasaditelnost, interoperabilitu se spojenci a především postupně navyšovat její operační schopnosti. Základem Armády ČR jsou její příslušníci, cílem je mít ji naplněnou motivovaným, vycvičeným a všestranně zabezpečeným personálem. Pro tento požadavek je nezbytné vyčlenit adekvátní zdroje a prostředky a také pokračovat v legislativních krocích souvisejících s fungujícím karierním řádem. Naším cílem je vytvořit vševojskové divizní uskupení sil s rozvinutým systémem velení a řízení a kompletní logistickou podporou, u vzdušných sil postupně zvyšovat schopnosti u všech druhů letectva. Zvláště se zaměříme na rozvoj protivzdušné obrany České republiky, včetně pozemní protivzdušné obrany, jako součásti systému protivzdušné a protiraketové integrované obrany Aliance. Větší pozornost chceme věnovat budování záložních jednotek armády na bázi dobrovolných a aktivních záloh.

PODPORA OBRANNÉHO A BEZPEČNOSTNÍHO PRŮMYSLU – OBRANNÉ PLÁNOVÁNÍ

Obranné plánování je nutno zaměřit na efektivní a účelnou výstavbu obranných schopností v souladu s procesem obranného plánování NATO a EU. Obranný průmysl České republiky považujeme za významný faktor k zajištění soběstačnosti dodávek výzbroje a materiálu ozbrojeným silám a jejich dalšího rozvoje a za základní pilíř bezpečnostní struktury státu. Naším cílem je rozvoj obranného průmyslu, jeho maximálního zapojení do dodávek vojenského materiálu a služeb pro potřeby ozbrojených sil. Budeme podporovat výzkumné a vývojové schopnosti ve prospěch ozbrojených sil, zejména v rámci státních podniků, v úzké součinnosti s příslušníky ozbrojených sil a odborníky v oblasti bezpečnostního průmyslu. Nedílnou součástí rozvoje obranného průmyslu je i jeho prosazení se na mezinárodních trzích. K širšímu uplatnění českého obranného průmyslu ve vyzbrojování ozbrojených sil České republiky je nezbytné změnit současný systém akvizičního procesu ministerstva obrany, tj. zavést důsledné projektové řízení a nové metody v pořizování majetku a realizovat řízení projektů od předběžných studií, pořízení materiálu až do jeho vyřazení z výzbroje.

ZAJIŠTĚNÍ OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

Pro rozvoj Armády ČR budeme usilovat o postupné budování jejích operačních schopností k dosažení cílového stavu v letech 2025–2030. Za účelem realizace těchto schopností začneme budovat odpovídající strukturu systému velení a řízení Armády ČR, kde ve zmiňovaném období vytvoříme předpoklady k výstavbě velitelství pozemní divize po roce 2025. Ve střednědobém horizontu se zaměříme na výstavbu nových jednotek a útvarů.

- V pozemních silách vytvoříme jednu novou bojovou brigádu, rozšíří se tak počet brigád na tři a ve vztahu k vybudování velitelství divize začneme budovat prvky podpůrného divizního kompletu. K naplnění úkolů Armády ČR při zabezpečení ochrany obyvatelstva a pomoci při živelních pohromách bude tato schopnost posílena rozvojem ženijního vojska.
- Současnou nedostatečnou palebnou podporu pozemních sil zajistíme rozvojem dělostřelectva, taktického a vrtulníkového letectva (mj. zavedením tzv. inteligentní munice do výzbroje Armády ČR).
- Budeme rozvíjet schopnosti detekce protivníka a působení na něj s využitím bezpilotních prostředků a moderních přístrojů pro vedení bojové činnosti v noci, vojáky vybavíme prvky systému Vojáka 21. století. Budeme podporovat zavedení nových poloautonomních a autonomních zbraňových systémů.
- Modernizujeme systém protivzdušné obrany (PVO) České republiky jako součást aliančního systému protivzdušné a protiraketové obrany. Modernizace pozemní PVO umožní úplnou integraci do aliančního systému pozemní PVO a zajistí schopnost protiraketové ochrany na střední vzdálenosti.
- Ve vzdušných silách budeme navyšovat schopnosti v rozvoji taktického letectva, do výzbroje postupně zavedeme novou generaci transportních a bojových vrtulníků a budeme rozvíjet transportní schopnost vzdušných sil.

Bezpečnostní aparát musí být vzájemně propojený, koordinovaný, synchronizovaný a řízený. Jakýkoliv problém bezpečnostního charakteru, ať již vnitřní či vnější, bude vyžadovat společný komplexní přístup složek politických, vojenských, ekonomických, diplomatických, zpravodajských a policejních.

3.3 Vnitřní bezpečnost

CO PROSADÍME

- ✓ Odpovědnost konkrétního policisty za konkrétní lokalitu. Budeme prosazovat princip intenzivní spolupráce a komunikace Policie ČR s veřejností.
- ✓ Analýzu nových bezpečnostních hrozeb, například v drogové nebo kybernetické oblasti. Na základě těchto analýz budeme schopni efektivně chránit ohrožené cíle.
- ✓ Zdokonalování systému fyzické i kybernetické ochrany kritické infrastruktury.
- ✓ Vedle pravicového a levicového extremismu se budeme věnovat přípravám a snižování rizik islámského extremismu, který tvoří dominantní podhoubí pro teroristické aktivity v Evropě.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Cílené zneužívání policejních pravomocí a omezování osobních svobod, které by vedly k ustavení policejního státu.
- ✗ Vznik vyloučených lokalit s vlastním „právním“ systémem, v nichž by stát nebyl schopen prosazovat právo.
- ✗ Přijetí legislativy obsahující zásahy do občanských práv a svobod a soukromí občanů.
- ✗ Etablování ozbrojených paramilitárních skupin, postavených na extremistických základech a odmítajících demokratické zřízení a euroatlantické ukotvení.

STÁT MUSÍ OBČANŮM SLOUŽIT, NIKOLI JIM BEZDŮVODNĚ ZASAHOVAT DO SOUKROMÍ

Největší nevojenskou hrozbou, narušující stabilitu ekonomiky a celého demokratického zřízení, je organizovaný zločin a s ním spojená korupce. V současné době také hrozba terorismu. Ve svém důsledku mohou způsobit rozpad právního státu. Trendem organizovaného zločinu je diverzifikace a rozšiřování aktivit směrem k méně násilným nelegálním, ale o to více výdělečným činnostem, jako je obchod s lidmi, se zbraněmi a s drogami, padělání zboží či rozsáhlé finanční podvody. Naším úkolem a úkolem státu již není jen pouhá obrana, ale silná ofenzíva proti všem formám působení organizovaného zločinu společným a koordinovaným úsilím na národní i mezinárodní úrovni, v rámci Evropské unie a mezinárodního společenství. Bezpečnostní opatření nesmí přejít do formy policejního státu, ale musí sloužit především občanům.

ČESKÁ REPUBLIKA JAKO OSTROV BEZPEČÍ

- Budeme chránit nezávislost orgánů činných v trestním řízení, stabilizovat speciální policejní útvary a zvyšovat jejich odborné schopnosti. Jasně rozlišíme odpovědnost policejních týmů za vyšetřování a státních zastupitelství za dohled nad vyšetřováním.

- Budeme důsledně kontrolovat veškeré využívání utajeného sledování obyvatel ze strany bezpečnostních složek a zneužití tvrdě trestat – stát musí občanům sloužit, nikoli jim bezdůvodně zasahovat do soukromí. Povolování odposlechů je nutno nově upravit zákonem, neboť z posledních soudně řešených případů je zjevné, že v této oblasti dosud dochází k účelovým a protiústavním postupům.
- Na úrovni vlády budeme institucionalizovat stálou koordinaci činnosti zpravodajských služeb, aby se výsledky jejich práce sčítaly.
- Budeme odhalovat a potírat zásahy způsobené cizí moci (dezinformační kampaně, kybernetické útoky, ovlivňování vybraných skupin odborníků...).

POLICIE OTEVŘENÁ VEŘEJNOSTI

Budeme usilovat o to, aby se snížením administrativy umožnilo policii důsledně se věnovat vyšetřování drobné kriminality. Zároveň zpřístupníme mapy kriminality.

- V zájmu stabilizace policejního sboru změníme systém výsluh, který by měl být nastaven tak, aby nemotivoval k odchodu od policie v době, kdy jsou zkušení a kompetentní policisté na vrcholu sil. Výsluhy by měly být vypláceny až v rámci starobního důchodu po dosažení určitého věku jednotlivce, přičemž částka pak bude záviset na délce jeho služby.
- Zasadíme se o jazykové vzdělání policistů s navazující finanční bonifikací, neboť nelze úspěšně odhalovat sofistikované formy kriminality bez znalosti minimálně anglického jazyka. Je také třeba legislativně upravit jednotná pravidla pro výměnu informací mezi policií a správními kontrolními orgány tak, aby poznatky z různých kontrolních šetření byly dle přesně stanovených pravidel adekvátně využívány v rámci policejního vyšetřování.
- Budeme spolupracovat s adiktologickými službami, které nabízejí vyváženou kombinaci tří strategií: snižování dostupnosti drog, snižování poptávky (prevence a léčba) a snižování rizik spojených s užíváním drog.

PREVENCE TERORISMU – PRIMÁRNÍ ZŮSTÁVÁ OCHRANA OBČANA

V oblasti prevence terorismu systémově a koncepčně uchopíme ochranu tzv. měkkých cílů, například zavedeme pravidla bezpečnostní certifikace konkrétních objektů s ohledem na rizika teroristických útoků. Stejně jako pro oblast kyberbezpečnosti je i pro celou řadu dalších vysoce specializovaných činností zcela zásadní, aby stát mohl zaměstnat a také finančně stabilizovat skutečné odborníky. Tabulkové platy ve stávající podobě to však neumožňují. Zajistíme, aby se české bezpečnostní instituce dostatečně v předstihu vedle pravicového a levicového extremismu věnovaly i islámskému extremismu. Česko využije své dnešní pozice jednoho z evropských lídrů v boji proti dezinformacím a rozšíří své odborné schopnosti v úspěšném potírání a rozkrývání cizí propagandy. Budeme podporovat občanská sdružení působící v oblasti potlačování extremismu.

Poskytneme vyšší právní jistotu občanům v případě jejich obrany ve vlastním obydlí tím, že budou objektivně definovány podmínky legální obrany pomocí zřejmé a nezpochybnitelné meze, kterou je prostor uvnitř obydlí.

4. Hospodářská politika

PROSPERUJÍCÍ ČESKÁ REPUBLIKA

Jedním z hlavních cílů naší politiky je udržitelné zvyšování životní úrovně našich občanů. Základní cesta k tomu vede skrze aktivitu, schopnosti a nasazení našich občanů v roli podnikatelů či zaměstnanců soukromého i veřejného sektoru. Stát k tomu nastavuje a vymáhá adekvátní pravidla a intervencemi vstupuje do oblastí, kde soukromý sektor není nebo nemůže dostatečně plnit svoji úlohu v oblasti konkurence.

Naše pojetí vychází z principu svobodného trhu, který stojí na úsilí jednotlivce a je ohraničen srozumitelnými a jasnými pravidly. Vedle svobodného trhu cítí prosperující a moderní společnost také svou sociální odpovědnost. Jsme si vědomi zásadního rozdílu mezi pojmem sociální a socialistický. První z nich představuje jeden z pilířů soudržnosti naší společnosti, druhý obvykle vede k zavádění nefunkčních opatření, která ve svém důsledku většinu společnosti poškozují.

BOHATNĚME (ODPOVĚDNĚ A VĚROHODNĚ)

Kompetentní a odpovědná politika, kterou navrhujeme, povede k ekonomickému růstu průměrně o 3 % ročně. Lepší fungování trhu práce, omezení překážek pro podnikání a podpora ekonomiky nápadů zajistí, že podíl mezd na HDP se bude trvale zvyšovat. Naší zásadní prioritou bude snížení odvodů z práce, což spolu s růstem ekonomiky podpořeným zvyšováním mezd povede během následujících čtyř let ke zvýšení čisté mzdy o 30 %.

4.1 Fiskální politika

CO PROSADÍME

- ✓ Budeme transparentně, odpovědně a kompetentně spravovat majetek státu a peníze, které stát od občanů vybírá.
- ✓ Zvýšení příjmů lidem, kteří pracují.
- ✓ V časech růstu budeme tvořit takové rezervy, aby v dobách horších lidem neklesla životní úroveň.
- ✓ Zajistíme efektivní výběr daní, a to včetně velkých nadnárodních firem.
- ✓ Stanovíme pevný termín vstupu ČR do eurozóny.
- ✓ Budeme efektivně využívat evropské fondy tak, aby podpořily růst ekonomiky.
- ✓ Snížíme přebujelé výdaje státu na jeho provoz a administrativu.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Projídání naší budoucnosti.
- ✗ Zvyšování daňové zátěže občanů a firem.
- ✗ Snižování nezbytných investic na úkor spotřeby a přerozdělování.
- ✗ Využívání valorizace penzí k získání levných a neodpovědných politických bodů.

Budeme hospodařit odpovědně, tak aby v časech horších stát nemusel přistupovat k opatřením, která negativně zasahují do života lidí – škrtnům výdajů či zvyšování daní. Při růstu ekonomiky nad 2 % HDP budeme vytvářet rezervy, při růstu 0–2 % HDP bude rozpočet vyrovnaný, v dobách recese neklesne deficit pod 3 % HDP. Strukturální deficit nikdy nepřekročí 1 % HDP.

Třemi hlavními prioritami naší rozpočtové politiky budou:

- Výdaje na vzdělání, vědu a výzkum.
- Výdaje na obranu ve výši 2 % HDP v souladu s naším závazkem členství v NATO.
- Snížení odvodového zatížení práce.

Tyto priority jsou pevně spojené s naším přesvědčením, že výdaje na provoz státu a jeho administrativu musí podstatně klesat. Proto budeme tyto výdaje snižovat nejen relativně, ale i absolutně.

SNÍŽENÍ ODVODOVÉHO ZATÍŽENÍ PRÁCE

Zásadně zjednodušíme a snížíme odvodové zatížení práce. Během volebního období snížíme postupně odvody na sociální pojištění celkem o 8 %, přičemž větší část této úlevy se bude týkat odvodů zaměstnance.

Daň z příjmu právnických a fyzických osob bude stanovena na 19 % (u fyzických osob z hrubé mzdy), přičemž zároveň odstraníme nesystémové daňové výjimky. Tato daňová změna u daně z příjmu fyzických osob byla již uzákoněna v roce 2012 a současnou vládou byla zrušena před nabytím účinnosti.

EFEKTIVNÍ VÝBĚR DANÍ – DVĚ SAZBY DPH

U DPH prosadíme dvě sazby – 20% základní, 10% sníženou. Zajistíme efektivní výběr daní, přičemž budeme důsledně dbát na rovnoprávnost mezi státem a daňovým subjektem. Stanovíme spravedlivé zásady pro včasnou výplatu vratek z DPH, zakážeme zneužívání zajišťovacích příkazů a podobných postupů, jejichž dnešní používání může vyústit až v likvidaci poctivě podnikajících firem. Budeme důsledně sledovat náklady správy daně pro občana i pro stát. Protože efektivní výběr daní není vždy jen národní kompetencí, plně se zapojíme do globálních a evropských iniciativ v této oblasti.

Oproti současné hlavní metodě sestavování rozpočtu, kdy je většina výdajových kapitol každoročně automaticky navyšována (indexace), prosadíme, aby si resorty všude tam, kde je to možné, stanovily měřitelné cíle, které jsou spojeny se zvýšením kvality, efektivity nebo dostupnosti veřejných služeb pro občany.

Důsledné upřednostnění výdajů, které mají největší příznivé dopady na naši společnost, a kontrola a omezení provozních výdajů státu umožní, aby daně a odvody, zejména ty, které nejvíce poškozují vývoj ekonomiky, byly nižší. To povede k větší konkurenceschopnosti, prosperitě a bohatství našich občanů.

SPRAVEDLIVÉ A BEZPEČNÉ PENZE PRO VŠECHNY DNES, ZÍTRA I POZITŘÍ

Třetina všech výdajů státního rozpočtu jsou penze. Stabilita a bezpečnost penzijního systému je rozhodující pro důstojný život lidí ve stáří. Protože průběžný systém bude i nadále hrát zásadní roli ve financování důchodů pro naše občany, zajistíme, aby nebyl politicky zneužíván na úkor jednotlivých skupin penzistů v současnosti ani v budoucnosti. Prosadíme spravedlivý valorizační systém, který nebude podléhat aktuálním populistickým politickým rozhodnutím. Průběžný systém sám o sobě nikdy nezajistí důstojné penze pro dnešní ekonomicky aktivní generace, a proto nepolevíme ve snaze nalézt politickou shodu na provedení penzijní reformy, tedy nezbytného doplnění průběžného systému o individuální spoření na stáří.

PENZIJNÍ REFORMA

Vyhlídky na penzi u lidí, kteří jsou dnes v produktivním věku, jsou alarmující. Téměř všechny politické strany se bojí pohlédnout budoucí realitě do tváře. TOP 09 se s tím nehodlá nadále smířovat. Situaci musíme řešit neodkladně během příštího volebního období. Naší prioritou je stabilní důchodový systém, udržitelný na desetiletí dopředu a opřený o druhý pilíř důchodového pojištění. Jeho zrušení byla obrovská chyba, neboť tím zmizel instrument k posílení individuální zásluhovosti v rámci povinného pojištění. Jsme proto kdykoli připraveni vést politickou diskusi o jeho znovuzavedení.

Pokud k zavedení druhého pilíře nebude většinová vůle, pak budeme jednoznačně prosazovat další snižování sociálního pojištění a posílení státní podpory dobrovolného připojištění. K existujícímu solidárnímu principu je nutné zásadně posílit tyto individuální zásluhy v rámci povinného pojištění, a tím umožnit občanovi, aby sám odpovědně přistoupil ke své budoucnosti.

EURO

Prosadíme, aby během následujícího volebního období ČR rozhodla o pevném a závazném termínu vstupu do eurozóny a politiku směřovala k tomu, aby podmínky pro jeho přijetí byly splněny. Jsme přesvědčeni o správnosti tohoto kroku z důvodů politických i ekonomických.

Hospodářská výhodnost přijetí eura vychází z našeho zapojení do společného trhu EU, který zajišťuje naši prosperitu. Tento trh zahrnuje přes 500 milionů lidí, z nichž většina má vysokou životní úroveň, a je klíčovým odbytištěm našich výrobků (v roce 2016 šlo o 85 % našeho exportu) a služeb. Jeho fungování rozhoduje o naší kvalitě života. I proto je pro nás výhodné podílet se na formování pravidel fungování eurozóny, která je jádrem společného trhu, a snažit se zvýšit její stabilitu i ekonomickou výkonnost. Zavedení eura posílí stabilitu naší ekonomiky, odstraní kurzová rizika a transakční náklady našich exportérů a zvýší konkurenceschopnost našich firem. To přispěje k rychlejšímu růstu mezd. Vyšší konkurence na trhu a posílení transparency cen je dalším přínosem eura pro naše občany.

4.2 Podnikatelské prostředí

CO PROSADÍME

- ✓ Odstraníme zbytečnou byrokracii, zavedeme jednotné inkasní místo a jednotné kontrolní místo.
- ✓ Zřídíme ONE STOP SHOP pro malé podnikatele.
- ✓ Zrušíme EET.
- ✓ Zjednodušíme a zlepšíme fungování pracovního trhu.
- ✓ Podpoříme inovace v malých a středních firmách.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Zvýhodňování velkých korporací na úkor malých a středních podniků.
- ✗ Nedovolíme státní správě, aby z vlastní iniciativy zpříšňovala dohodnuté evropské normy a pravidla.
- ✗ Nedovolíme oligopolům, aby zneužívaly své postavení na trhu.
- ✗ Nesmyslné a nevyvážené sankce a šikanu firem a občanů kontrolními a represivními orgány.
- ✗ Neustálé změny podmínek pro podnikání.

JEDNODUCHÉ PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Prioritou našeho snažení bude vytvořit stabilní, přátelské a co nejjednodušší podnikatelské prostředí, které uvolňuje ruce malým a středním podnikům a nezatěžuje je zbytečnými náklady na administrativu a státní kontrolu. V roce 2012 se nám podařilo uzákonit jednotné inkasní místo. Tedy systém, kdy daňový poplatník odvádí daň z příjmu, sociální a zdravotní pojištění, vypočtené z jednotného základu, na jedno místo, které spravuje odvody, a z jednoho místa také přichází jediná kontrola. Je to systém, který zjednoduší podnikání, sníží náklady na plnění povinností pro firmy a povede k úsporám na provoz státu. Dnešní vládní strany tento zákon zrušily ještě před nabytím účinnosti, naším cílem je znovu ho prosadit.

SNÍŽENÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE PRO PODNIKATELE

Vedle jednotného inkasního místa prosadíme také jedno kontrolní místo. V současnosti je podnikatel zatěžován nekoordinovanými kontrolami z mnoha státních institucí (inspektoráty bezpečnosti práce, životního prostředí, zemědělská a potravinářská inspekce atd.). Zřídíme jednu státní kontrolu, která s podporou odborných institucí provede jednotnou kontrolu všech oblastí při jedné návštěvě. Počet kontrol díky tomu zásadně klesne. Vyloučíme tak možnost, že se podnikatel v exponovaném období věnuje více kontrolám než vlastní tvůrčí činnosti.

PODNIKÁNÍ PŘEHLEDNĚ A JEDNODUŠE – ONE STOP SHOP

Zřídíme ONE STOP SHOP pro malé podnikatele. Jedná se o možnost dobrovolné registrace do systému, kam podnikatel vkládá pouze faktury za zakoupené či prodané zboží a služby; veškerou komunikaci se státem,

včetně daňového přiznání, obstará tento systém („shop“). Ještě v tomto volebním období nastartujeme tuto službu pro nejmenší podnikatele, rozšiřování dalších funkcí předpokládáme dle poptávky podnikatelů.

Významnou pozornost budeme věnovat snadnému přístupu malých a středních firem k nejmodernějším vědeckým a výzkumným informacím. Vedle transparentního grantového systému na vývoj a inovace zpřístupníme informace ze státní vědecké a výzkumné základny.

SVOBODNÝ A FUNGUJÍCÍ TRH S NEZBYTNOU MÍROU REGULACE

Prosadíme výrazně jednodušší a pružnější pracovní trh. Práce z domova a flexibilní pracovní doba bude řešena pouze dohodou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, v zákoníku práce zrušíme nesmyslné a přežitě povinnosti. Umožníme tak vstup na trh práce i pracovníkům, kteří na něm dnes přítomni nejsou, což poškozuje jak je, tak celou společnost. Mimo jiné posílíme dopravní obslužnost tam, kde je právě tento problém podstatný pro uplatnění občanů na pracovním trhu.

Pracovní legislativu podrobíme důsledné revizi s cílem dosáhnout takové pružnosti trhu práce, která umožní zvýšení konkurenceschopnosti v globalizovaném světě. Pracovní agentury nebudeme šikanovat novými a nesmyslnými povinnostmi, zrušíme kauce při vstupu do podnikání. Budeme však důsledně kontrolovat dodržování zákonů a postihovat nepoctivé „pseudoagentury“. Jsme si vědomi toho, že růst ekonomiky, který naše hospodářská politika přinese, bude vyžadovat dostatek kvalifikované pracovní síly. Ten pomůžeme zajistit kombinací motivace k účasti na trhu práce pro naše občany, podpory růstu produktivity podniků a možností vstupu chybějící pracovní síly na náš pracovní trh, bude-li to třeba.

ZRUŠENÍ ELEKTRONICKÉ EVIDENCE TRŽEB

Zavedení EET se TOP 09 snažila zabránit. Aplikace tohoto projektu potvrzuje naše obavy, že způsobuje v podnikatelském prostředí (zejména na venkově) mnohem více problémů a škod než užítku. Prosadíme proto zrušení EET.

ROVNÉ PODMÍNKY PRO PODNIKÁNÍ A PODPORA ZDRAVÉ KONKURENCESCHOPNOSTI

Jsme si vědomi toho, že v dnešní společnosti dochází na trhu ke zvýhodnění velkých, silných a často nadnárodních firem v soutěži s firmami středními a malými. Považujeme za potřebné vzít v nastavení tržního prostředí toto v potaz a zajistit, aby i malé a střední firmy mohly na trzích uspět. Obdobná situace platí i v případě oligopolů, kde z podstaty podnikání nemůže dostatečně působit vliv konkurence (energetika, telekomunikace). V těchto případech uplatníme mechanismy, které zajistí rovné podmínky podnikání v daném odvětví, zabrání zneužívání prostředí podniky a ochrání spotřebitele. Česká republika má příslušnou legislativu i instituce (ERÚ, ČTÚ), jejichž posláním je chránit zájem spotřebitele a fungování trhu.

Současná vládní politika vede k tomu, že přístup těchto pro ekonomiku podstatných institucí je přinejmenším alibistický, velkým oligopolům či monopolům nahrává k využití neadekvátních výhod či ustupuje jejich zájmům. To vše na úkor spotřebitelů i ostatních účastníků trhu. Naopak, jiné firmy, často malé a působící na vysoce konkurenčních trzích, jsou nežádka regulací či represí omezovány velmi silně.

Náš přístup proto bude přesně opačný. Malé a střední firmy si zaslouží svobodný prostor v rámci férové hospodářské soutěže, vůči zájmům oligopolů budeme ve prospěch občana a spotřebitele i dalších účastníků trhu postupovat kompetentně a nekompromisně. Nezbytnou podmínkou je zajištění skutečné institucionální nezávislosti regulačních institucí a jejich personálního obsazení tak, aby jejich představitelé disponovali jak nezbytnou odborností, tak osobní nezávislostí.

4.3 Energetika - koncept moderní infrastruktury

CO PROSADÍME

- ✓ Vhodný energetický mix s postupným utlumováním provozu uhelných elektráren a navyšováním podílu obnovitelných zdrojů.
- ✓ Prodloužení životnosti stávajících bloků a přípravu výstavby dalších jaderných bloků v Dukovanech.
- ✓ Energetické úspory.
- ✓ Cenově dostupnou energii pro podnikatele a domácnosti.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Zákaz jaderné energie.
- ✗ Ovlivňování regulátora politickými nebo podnikatelskými vlivy.
- ✗ Ohrožení surovinové a energetické bezpečnosti ČR.

Stabilní, bezpečný a ekonomicky efektivní přístup k energiím a průmyslovým strategickým surovinám je nezbytnou podmínkou hospodářské, sociální, bezpečnostní a politické stability naší země. Naše průmyslově orientovaná ekonomika je se svojí roční spotřebou 17 tun surovin na osobu silně závislá na dovozu celé škály energetických i neenergetických zdrojů. Budeme usilovat o vytváření jejich strategických zásob, podporovat recyklační technologie a spolupracovat s EU na jejich bezpečném zajištění.

ZAJIŠTĚNÍ ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY

Energetická bezpečnost znamená zabezpečení dodávek energie namísto spotřeby v požadovanou dobu, za přijatelnou cenu a s co nejmenším negativním vlivem na životní prostředí. Od toho se odvíjí naše strategie moderní energetiky.

- Prosadíme pro Českou republiku vhodný energetický mix, v němž budou stále větší roli hrát obnovitelné zdroje elektrické energie.
- Vytvoříme podmínky pro jejich technickou a ekonomickou integraci do stávajícího energetického modelu.
- Za významnou součást mixu považujeme i jadernou energii. Budeme využívat jadernou energetiku, včetně prodloužení životnosti dnes fungujících bloků po dobu, kdy to bude ekonomicky a strategicky výhodné.

Prosadíme, aby bezpečnost a spolehlivost dodávek elektrické a tepelné energie spotřebitelům byly rozvíjeny na bázi moderních technologií, které jsou finančně méně náročné než rekonstrukce stávajících a budování nových rozvodných sítí. Navíc nebude docházet k další fragmentaci krajiny, která je už tak značná a v ochranných pásmech energetických vedení je často omezeno užívání pozemků. Do jednotného systému budou integrovány centrální a decentralizované zdroje, které vytvoří jeden fungující celek. Aktuální přebytky energie z obnovitelných zdrojů nebudou likvidovány, nýbrž ukládány do zařízení, které zajistí jejich následné využití a fungování podpůrných

služeb. Postaráme se o to, aby celá soustava postupně fungovala v konceptu inteligentních sítí (SMART GRIDS) a vytvářela synergické efekty s dalšími infrastrukturními systémy v dopravě, informatice apod. Máme ambici, aby Česká republika patřila k evropským lídrům v budování inteligentní infrastruktury.

PODPORA ENERGETICKÝCH ÚSPOR

Ekologicky a ekonomicky nejvýhodnější je ta energie, která nemusí být vyrobena. Proto podpoříme energetické úspory a postupnou transformaci průmyslu na nízkouhlíkovou produkci. Ceny energií jsou významnou nákladovou položkou pro všechny občany i podnikatele. U jednotlivců mohou způsobit nepřiměřené ceny až tzv. energetickou chudobu, u podnikatelů ztrátu konkurenceschopnosti. Proto zajistíme konkurenční a férové podnikání v energetice a nepřipustíme politické zasahování do rozhodování nezávislého regulátora (ERÚ). Energie musí zůstat finančně dostupná pro všechny sociální skupiny bez výjimky. Nedopustíme, aby se opakovala situace s neuváženou podporou solární energetiky, která neúměrně zatěžuje spotřebitele i státní rozpočet. Přímoou finanční podporu státu chceme u obnovitelných zdrojů směřovat převážně do výzkumu a vývoje nových, účinnějších technologií.

5. Doprava

CO PROSADÍME

- ✓ Ročně uvedeme do provozu zhruba 70 km dálnic.
- ✓ Zrychlíme rekonstrukce a přestavby silnic 1. třídy.
- ✓ Připravíme realizaci rychlých železničních spojení včetně speciálního zákona.
- ✓ Připravíme projekt e-dálnice.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Výstavbu kanálu Labe – Odra – Dunaj.
- ✗ Krácení prostředků na dopravní infrastrukturu ve prospěch spotřeby.
- ✗ Zvýhodňování státních dopravců před soukromými.

Česká doprava potřebuje celkový restart. Dálniční síť je i po mnoha desítkách let budování nedokončená, silnice nižších tříd vůbec neodpovídají dopravním nárokům současnosti a jsou příčinou velkého počtu dopravních nehod s tragickými následky. Řada obcí a měst je zatížena negativními dopady dopravy na zdraví obyvatel a životní prostředí. Železniční doprava dlouhodobě zaostává za vyspělými zeměmi, nereaguje na moderní trendy a mění se poptávku cestujících. Špatná dopravní obslužnost vede k vylidňování některých jinak atraktivních regionů a ke koncentraci obyvatel v předměstích. Nákladná modernizace železničních koridorů není dokončená a nepřinesla efekty, které se od ní očekávaly. Dále zaostáváme v aplikacích moderních telematických systémů. Legislativa pro dopravní investice je složitá. Kombinací občanského odporu, špatné kvality práce investorů a nevykonné státní správy byla výstavba dopravní infrastruktury téměř paralyzována.

Bouřlivý rozvoj technologií a služeb v posledním desetiletí přináší zásadní inovace i do oblasti dopravy (samoovládací auta, systémy dynamického řízení, metro bez řidiče, chytré navigační systémy, sdílené služby). Jako automobilová a historicky i železniční velmoc se nechceme těmto novinkám bránit, ale sebevědomě jim jít vstříc. Vytvoříme podmínky, aby tyto moderní technologie a služby mohly být rozvíjeny a aby nositeli těchto inovací byly české firmy.

BEZPEČNÝ ROZVOJ SILNIC A DÁLNIC

V silniční dopravě považujeme za prioritu do roku 2030 dostavbu české dálniční sítě. Jelikož chybí dokončit asi 900 km, je nutné ročně uvádět do provozu zhruba 70 km dálnic. Tomu musí odpovídat tempo přípravy staveb a rozsah rozestavěnosti. Z pohledu dnešní intenzity dopravy, bezpečnosti, politiky soudržnosti a ekonomického přínosu nejcitelněji postrádáme chybějící části Pražského okruhu (D0), úseku D35 mezi Opatovicemi nad Labem a Mohelnicí (severní, částečnou alternativu k brněnské dálnici D1), středočeský úsek budějovické dálnice D3, propojení strukturální nezaměstnaností postižených regionů Chomutovska a Mostecká (D7) a Karlovarska (D6). Dále jde o komunikace D43 (Svitavy – Brno) a nedokončený úsek D1. Velkým handicapem jsou i chybějící propojení na sousední země (Polsko – D11, Rakousko – D52 a D3 a Slovensko – D49).

- Zajistíme výrazné zrychlení rekonstrukcí a přestavby silnic 1. třídy.
- Rostoucí obchodní výměně zboží s okolními zeměmi EU (zejména s Německem) by měl jít vstříc projekt

e-dálnice. V jeho rámci by mělo dojít k elektrifikaci pravého jízdního pruhu dálnic s vysokým podílem nákladní dopravy (např. D1, D5, D8, D11 a D35). Kamiony s hybridními motory by v elektrifikovaných úsecích používaly elektřinu z napájecí troleje. Došlo by k výrazným úsporám pohonných hmot a velkému snížení emisních zátěží. Elektrická vedení by současně umožnila vybudování husté sítě dobíjecích stanic pro elektromobily. V tomto volebním období připravíme pro elektrifikaci dálnic projektovou dokumentaci.

- Prosadíme nový stavební zákon, který usnadní realizaci všech typů staveb. Žadatel podá jednu žádost, ostatní zajistí příslušný stavební úřad. U zvláště potřebných konkrétních dálnic prosadíme speciální zákon, který umožní urychlené veřejnoprávní projednání a majetkoprávní vypořádání.

MODERNIZACE PÁTEŘNÍ ŽELEZNIČNÍ SÍŤ

Pro železnici pokládáme na příští desetiletí za hlavní infrastrukturní projekt výstavbu rychlých spojení, jejichž klíčovou součástí jsou vysokorychlostní tratě, které nabídnou zcela novou veřejnou službu v podobě kvalitní dopravní obslužnosti celého území České republiky a kratší časové dostupnosti metropolí okolních států. Stavby budou projektovány podle místních podmínek na konstrukční rychlosti 300–350 km/h na samostatných drážních tělesech a budou umožňovat odbočení na koridorové a regionální tratě.

- Dojde ke snížení dopravních zátěží na silnicích, ke zvýšení bezpečnosti cestujících, k úsporám času a ke snížení ekologických zátěží území. Současně se uvolní přetížené železnice, což umožní jejich větší využití pro regionální a nákladní dopravu.
- V tomto volebním období prosadíme speciální zákon, který umožní dokončit celý projekt do roku 2050. Provedeme výběr variant a zahájíme přípravu staveb.

POTŘEBNÉ INVESTICE DO DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

Dlouhodobě neuspokojivý stav údržby a oprav veškeré dopravní infrastruktury postupně napravíme zaváděním systému BIM (Building Information Management). Tento systém s využitím moderních digitálních technologií umožňuje sledovat stavební objekt od fáze projektování až do ukončení jeho životnosti. Tím je možné efektivně plánovat údržbu, opravy a velké rekonstrukce.

Velkorysé plány na rozvoj a modernizaci dopravní infrastruktury si vyžádají do roku 2050 náklady v řádech 2–3 bilionů korun. Proto považujeme za nezbytné do investování zapojit soukromý kapitál. Soukromí investoři také přispějí k efektivnímu nakládání s investicemi.

- Prosadíme, aby při výstavbě a rekonstrukcích dopravní infrastruktury byly používány nejmodernější technologické postupy, nové materiály a nejlepší bezpečnostní řešení. Svou hospodářskou politikou vytvoříme přirozené podmínky pro to, aby si občané mohli dovolit ekologicky šetrná vozidla.
- Budeme i nadále podporovat budování regionálních i nadregionálních cyklotras a cyklostezek.
- V letecké dopravě považujeme za prioritu vybudování paralelní dráhy na pražském Letišti Václava Havla.

V žádném případě nebudeme podporovat projekt kanálu Labe – Odra – Dunaj, který považujeme za přežitý, neekonomický a nešetrný ke krajině. V dotčených územích prosadíme zrušení stavebních uzávěr.

6. Moderní stát

6.1 Soudnictví a spravedlnost

CO PROSADÍME

- ✓ Zrušení zbytečných regulací. Za každou novou regulaci zrušíme alespoň jednu stávající.
- ✓ Posílení kárné odpovědnosti soudců a státních zástupců.
- ✓ Posílení odpovědnosti státu za nezákonně udělené pokuty.
- ✓ Vytvoření informačního systému obsahujícího seznam povinností pro podnikatele.
- ✓ Zrychlení soudního řízení zavedením závazných lhůt pro vydávání soudních rozhodnutí, zejména v rodinném, obchodním a občanském právu.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Nebudeme navrhovat ani schvalovat zbytečné regulace.
- ✗ Nebudeme navrhovat ani schvalovat zákony odporující demokratickému právnímu státu.
- ✗ Nedopustíme, aby se stát choval k občanovi jako vrchnost.
- ✗ Zpochybnění systému zastupitelské parlamentní demokracie.
- ✗ Posilování práv dlužníků na úkor věřitelů.

KONZERVATIVNÍ PŘÍSTUP K ÚSTAVNÍMU POŘÁDKU

Ústavní pořádek tvoří základ našeho právního systému. Proto se k němu musí přistupovat velice obezřetně. Jakékoliv změny ústavního pořádku budeme provádět pouze po důkladné diskusi odborné i laické veřejnosti a jen v případech, kdy bude změna skutečně potřebná a užitečná. Účinnost schválených změn ústavního pořádku budeme prosazovat zásadně od následujícího volebního období.

POSÍLENÍ KÁRNÉ ODPOVĚDNOSTI SOUDCŮ A STÁTNÍCH ZÁSTUPCŮ

Soudci i státní zástupci vykonávají v právním státě klíčovou činnost. Jejich rozhodnutí se významně promítají do životů dotčených občanů, a proto je nanejvýš důležité, aby tato rozhodnutí byla činěna správně, rychle a v souladu se zásadami právního státu. Soudci i státní zástupci musí být nezávislí, současně si však musí být vědomi své společenské odpovědnosti. Navrhujeme proto posílení jejich kárné odpovědnosti, což je jediný možný způsob, jak mohou být soudci a státní zástupci postíženi v případě neplnění svých povinností. Posílení kárné odpovědnosti přispěje k lepší efektivitě a výkonnosti soudů, nesmí ovšem narušit soudcovskou nezávislost, která je jedním ze základních pilířů právního státu.

Současně se musí vést debata o organizaci soudnictví, protože ministerstvo spravedlnosti při správě justice opakovaně selhává. Jedno z možných řešení organizace soudnictví spočívá ve zřízení Nejvyšší rady soudnictví, čímž by došlo k posílení soudcovské samosprávy a omezení politických vlivů uplatňovaných prostřednictvím

ministerstva spravedlnosti. V Nejvyšší radě soudnictví by nebyli přítomni pouze soudci, ale i zástupci jiných právnických profesí, což by zabraňovalo uzavírání soudců do jejich samosprávného světa.

NOVÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA PROBLEMATIKY SOUDNÍCH ZNALCŮ

Znalecké posudky bývají klíčovým důkazem v soudním řízení, čímž zásadně ovlivňují osudy mnoha lidí. Přesto je stávající právní úprava oblasti soudních znalců a znaleckých posudků značně zastaralá a neodpovídající současným potřebám. Chceme proto prosadit novou právní úpravu, obsahující zejména povinné zkoušky pro soudní znalce a možnost přezkoumávání jejich odborných znalostí. Zároveň však musí dojít k výraznému navýšení odměn pro soudní znalce, protože jejich současná zákonem stanovená výše je naprosto nepřiměřená.

REDUKCE PRÁVNÍHO ŘÁDU

Český právní systém představuje nepřehlednou a rozsáhlou směsici převážně regulačních a sankčních předpisů, postihujících takřka veškeré možné oblasti lidského jednání. V praxi již vlastně není možné, aby se kdokoliv bezchybně orientoval v celém právním řádu a měl o něm dokonalý přehled, a to včetně odborníků a profesionálů. Jednou z příčin tohoto stavu je mylná domněnka, že každý negativně vnímaný jev lze vyřešit zákonem. Proto zrušíme zbytečné předpisy a povinnosti. Zbytečné povinnosti jsou zejména takové, které zatěžují adresáty bez zjevného pozitivního účinku pro stát a jeho občany a pouze zaměstnávají nadbytečný úřednický aparát.

Rozbuzení právního řádu bude zabráněno dodržováním pravidla, že s každou novou regulací dojde ke zrušení alespoň jedné stávající.

TVORBA NOVÝCH PROCESNÍCH PŘEDPISŮ

Přestože již došlo k rekodifikaci občanského i trestního zákoníku, procesní právo se v těchto oblastech stále řídí téměř 60 let starými předpisy, které byly nesčetněkrát novelizovány. Tato poloviční rekodifikace, kdy se přijaly nové hmotněprávní předpisy, avšak nedošlo již k přijetí adekvátních procesních předpisů, je do budoucna nežádoucí. Chceme proto připravit nové procesní předpisy upravující trestní a občanské soudní řízení, které budou lépe odpovídat požadavkům současnosti.

ZRYCHLENÍ SOUDNÍCH ŘÍZENÍ

Rychlé a efektivní soudní řízení je jedním z předpokladů fungujícího právního státu. Chceme zavést závazné lhůty pro vydání soudních rozhodnutí všude tam, kde je to možné, zejména v rodinném, obchodním a občanském právu. Efektivita justice však souvisí také s jejím personálním a materiálním zabezpečením, které se musí stát jednou ze státních priorit.

VYTVOŘENÍ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU OBSAHUJÍCÍHO SEZNAM POVINNOSTÍ PRO PODNIKATELE

Připravíme systém, který by podnikatelům usnadnil orientaci v povinnostech vyplývajících z veřejnoprávních předpisů. V současném nepřehledném právním řádu přestává být legitimní vyžadovat od podnikatelů dodržování všech povinností stanovených veřejnoprávními předpisy. Systém, který by přehled povinností obsahoval, je tedy značně žádoucí.

ZVÝŠENÍ ODPOVĚDNOSTI STÁTU A ÚŘEDNÍKŮ ZA NEZÁKONNÝ POSTUP

Orgány státní správy často přistupují k zákonům jako ke smlouvě uzavřené mezi státem a občany, přičemž tato „smlouva“ je zpravidla nastavená výrazně ve prospěch státu, který za porušení zákona uděluje pokuty, aniž by sám byl v případě pochybení pokutován nebo jinak postižen. Stát a jeho úředníci však za svá pochybení musí odpovídat. Navrhujeme proto, aby v případě nezákonně uložené pokuty platil stát postiženému občanovi také pokutu. Tím by došlo k jednoznačnému zdůraznění skutečnosti, že i správní orgány mají své povinnosti, při jejichž porušení následuje sankce. Rozšíříme také výčet nepromlčitelných zločinů o ty, které mají původ v totalitním režimu.

ZASTAVENÍ TRENDU OSLABOVÁNÍ VĚŘITELŮ VE PROSPĚCH DLUŽNÍKŮ

V právním státě musí platit zásada, že smlouvy se mají plnit. S tím souvisí i oprávněný požadavek věřitele na vymožení plnění povinnosti, kterou dlužník bezdůvodně odpírá. Podle současného trendu projevujícího se zejména v občanském a insolvenčním právu dochází k postupnému, ale setrvalému zvýhodňování dlužníka na úkor věřitele, což je dlouhodobě neakceptovatelné a představuje to neúnosné morální riziko. Proto posílíme postavení věřitelů, kteří se snáze domohou svého práva na plnění ze strany dlužníka.

VĚTŠÍ UKLÁDÁNÍ ALTERNATIVNÍCH TRESTŮ

Patříme mezi ty státy Evropy, které mají nejvíce přeplněné věznice. I proto prosadíme změnu trestní politiky státu tak, aby nepodmíněné tresty odnětí svobody byly ukládány zejména za závažnější provinění. V ostatních případech by měly být více ukládány alternativní tresty, které jsou pro společnost prospěšné nebo méně nákladné a které mohou mít výchovný charakter (peněžitě tresty, domácí vězení, obecně prospěšné práce). K většímu ukládání alternativních trestů pomůže systém elektronických náramků pro vězně.

6.2 Informační a komunikační technologie

CO PROSADÍME

- ✓ Další rozvoj českého eGovernmentu, zásadně na principu servisu pro občany, ne pro úředníky.
- ✓ Usnadníme přístup k základním registrům dokončením digitální identifikace občanů.
- ✓ Administrativní povinnosti ukládané zákony musí být možné splnit elektronicky.
- ✓ Zavedeme elektronické volby.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Zavedení systémů, které nastaví „velkého bratra“.
- ✗ Omezení svobody vytvářením atmosféry strachu – například zaváděním tzv. bezpečnostních systémů.
- ✗ Omezení a netransparentnost otevřených dat z veřejných systémů.

Primární zájmem státu v oblasti eGovernmentu je vybudování servisu pro občana. Služby státu budou fungovat lépe, pokud budou mít jednotné rozhraní a logiku. Srozumitelnost si však nelze představovat jako jeden všeobíhající systém, který připravuje jeden dodavatel. Konkurence mezi dodavateli IT řešení je nezbytná. Nasazení eGovernmentu hraje klíčovou roli pro kvalitní a bezpečné služby a levnější správu státu, ne pro snazší šmírování občanů. Čeká nás debata o tom, jak zajistit rovnováhu mezi pohodlností uživatelů a zabezpečením soukromí.

- Digitální identifikaci občana s napojením na základní registry rozšíříme od občanského průkazu na další platformy, které se běžně používají (zejména mobilní služby).
- Zpřehledníme nabídku služeb v oblasti eGovernmentu prostřednictvím portálu veřejné správy.
- Uživatelská přívětivost eGovernmentu neodpovídá současným trendům. Rozhraní musí umožňovat přístup přes mobilní zařízení.
- Zachováme princip, že digitalizace nesmí vyloučit občany v přístupu k službám státu. „Digital first“ je princip, který říká, že všechny nové procesy se zavádějí tak, aby je bylo možné splnit digitálně.
- Potenciál datových schránek je nevyužitý. Jejich další rozšíření vidíme v zavedení možnosti volit přes internet v dalších řádných volbách do Sněmovny, aniž by byla kompromitována volební procedura.
- Budeme nadále podporovat princip otevřených dat. Veřejná data, která jsou bezplatně poskytována občany nebo podnikatelskými subjekty a která jsou zpracovávána a uchovávána díky veřejné investici, by měla být volně k dispozici i pro komerční využití.
- Investujeme do lepšího napojení podniků na vysokorychlostní síť.

Chceme, aby další vývoj eGovernmentu byl levnější a kvalitnější, což přinese jen konkurence, otevřenost a spolupráce těch nejlepších expertů ze strany dodavatelů, státu a akademického sektoru. Sníží se tak počet zakázek zadávaných tzv. z ruky.

Na trhu chybí experti v oblasti informačních a telekomunikačních technologií (ICT), proto zrychlíme získávání pracovních povolení. Uvědomujeme si přínos digitální ekonomiky, zejména pro menší závislosti na místě. Informační technologie mohou být také zelenou pro venkov či řešením pro lidi s handicapem. Příležitostí jsou i pro vyloučené lokality, kam by finanční prostředky měly směřovat v první řadě.

TOP 09 usiluje o větší konkurenci na trhu mobilních služeb, která vždy vede k významnému snížení cen. Proto také prosazujeme důslednou aplikaci evropské směrnice, vstup čtvrtého operátora na český trh a větší ochranu spotřebitele, zejména rychlý přechod mezi operátory bez sankcí.

6.3 Samospráva a veřejná politika

CO PROSADÍME

- ✓ Zavedeme moderní způsob komunikace s úřady (elektronicky, prostřednictvím webu, vzájemná komunikace systémů různých agend).
- ✓ Všechny smlouvy nad 50 000 Kč budou veřejné bez výjimek.
- ✓ Zrušíme neefektivní dotační tituly a ušetřené peníze dáme přímo obcím.
- ✓ Zefektivnění fungování České pošty s cílem zajištění nezbytných služeb pro všechny občany i v menších obcích.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Další bujení úřadů a nárůst počtu zbytečných úředníků.
- ✗ Zavádění výjimek při zveřejňování smluv.
- ✗ Rozrůstání složitého systému dotací.
- ✗ Bujení zcela nesmyslné vedlejší činnosti České pošty.

Občanům musí být zajištěna dostupnost a racionální fungování samospráv a státní správy. Zde prosazujeme co nejvyšší míru transparentnosti. Maximální prioritu má boj proti korupci a zapojení občanů do kontroly hospodaření veřejného sektoru. Budeme dále pokračovat v procesu, který vede k důslednému rozkrývání konečných vlastníků akciových společností vstupujících do veřejných zakázek a koncesních řízení. Prosadíme novelizaci zákona o zadávání veřejných zakázek a koncesního zákona tak, aby do těchto vztahů vstupovaly pouze korporace s průhlednou vlastnickou strukturou.

Zavedeme možnost korespondenční volby a podpoříme přípravu elektronického hlasování.

OTEVŘENOST JE NEJLEPŠÍ KONTROLA

Prosazujeme systematické a povinné zveřejňování soutěží, smluv bez výjimek, čerpání rozpočtů. Limity pro více práce nesmějí otevírat prostor pro korupční jednání. Zavedeme moderní způsoby komunikace s úřady (elektronicky, prostřednictvím webu, vzájemná komunikace systémů různých agend) pro celou veřejnou správu, nejen pro obce. Na všech větších úřadech zavedeme centrální přepážku, kde občan předá tiskopis, aby obíhala po úřadě žádost, nikoli občan.

EFEKTIVNÍ SYSTÉM DOTACÍ

Zjednodušíme systém dotací, který je komplikovaný, neprůhledný a nereflexuje skutečné potřeby obcí. Obce samy nejlépe vědí, co potřebují. Současný systém vede k tomu, že obce realizují investice, které pro ně nejsou nezbytné, jen proto, že jsou na ně vypsány dotace, místo toho, aby stavěly to, co nejvíce potřebují. Potřeby obcí jsou ovšem rozmanité a nelze je šablonovitě zařadit do dotačních škatulek.

Dotace mají smysl jen tam, kde si bez nich obec (svazek obcí) opravdu nedokáže poradit, v tomto případě musejí být dotace zachovány. Ostatní prostředky určené na dotace budeme rozdělovat přímo obcím. Zrušíme desítky ministerských grantů a všechny tyto stovky miliard korun převedeme na kraje, města a obce. K našim dalším prioritám v této oblasti patří:

- Podpora funkčních celků meziobecní spolupráce (např. čistírny odpadních vod).
- Jednotný přehled dotačních příležitostí.

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ A PODPORA VENKOVSKÝCH OBCÍ

Podíl prostředků z RUD pro obce bude navýšen o prostředky ze zrušených neefektivních dotačních titulů. Místo nesystémových dotací pro venkovské obce zrušíme EET a zvýšíme podíl venkovských obcí v rámci RUD, protože venkovské obce jsou dlouhodobě podfinancované. Zefektivníme fungování České pošty s cílem zajištění nezbytných služeb pro všechny občany i v menších obcích, omezíme mnohdy zcela nesmyslné vedlejší činnosti České pošty, které zajišťuje soukromý sektor. Nebudeme rušit pobočky České pošty.

SMART CITY

Podpoříme smart aplikace například v oblasti dopravy, inteligentních budov, osvětlení, nakládání s odpady apod. Nezbytnou podmínkou této podpory musí být racionální vyhodnocení ekonomické, energetické i věcné efektivity.

ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY

Obce nemohou dopláct na to, jsou-li součástí jejich území historicky cenné lokality. Archeologické průzkumy jsou mimořádně náročné, správně je nařizuje stát, a proto by je také měl stát hradit. Kompenzace by se měla týkat i soukromých vlastníků.

7. Občanská společnost, kultura a církve

CO PROSADÍME

- ✓ Na našich školách budeme předávat hodnoty evropské kultury humanismu, vycházejícího z antiky a židovsko-křesťanského duchovního odkazu.
- ✓ Garantované výdaje ze státního rozpočtu na podporu kultury v jednotlivých letech: 2018 – 0,8 % HDP, 2019 – 0,9 % HDP, 2020 – již na cílové 1 % HDP.
- ✓ Spolupráci se zástupci občanských aktivit jako s respektovanými partnery státu a samospráv. Občanskou aktivitu budeme podporovat ve všech oblastech společenské činnosti.
- ✓ Podporu církví v jejich celospolečensky prospěšné činnosti v oblasti vzdělávání, zdravotnictví a sociálních služeb.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Nepřístupíme na naivní multikulturalismus. Respekt k odlišným kulturám neznamena vzdát se základů evropské, tedy naší kultury.
- ✗ Nedopustíme, aby jediný výjimečný umělecký talent musel zanechat své činnosti ze sociálních či ekonomických důvodů.
- ✗ Chátrání architektonických památek a ostatního kulturního dědictví naší země.
- ✗ Privatizaci, ani politické ovlivňování médií veřejné služby.

EVROPSKÉ KULTURNÍ HODNOTY A TRADICE HUMANISMU

Materiální pokrok a sociální jistoty se staly modlou vyspělé civilizace, nelze ale zanedbávat stejně důležitý ukazatel, jakým je pokrok duchovní. Kulturní identita, předávaná z generace na generaci, je nesmírně důležitá pro soudržnost odolné společnosti. Naše kulturní identita je jasná: evropské kulturní hodnoty a tradice humanismu, který pramení z antiky a židovsko-křesťanského duchovního odkazu. Toto dědictví nám je spolehlivým vodítkem pro správné a dobré řešení současných hrozeb a výzev. Explicitní zmínky o tomto dědictví budeme prosazovat do tuzemského i evropského práva.

O tom, že je kultura celospolečenskou prioritou, nelze pouze hovořit. Musíme být schopni ji podpořit dostatečnými prostředky. Během dvou let dosáhneme minimálního výdaje na kulturu ve výši 1 % HDP a tento ukazatel budeme do budoucna stabilizovat.

Za nejdůležitější nástroje kulturní politiky považujeme:

- Obnovu, udržování a rozvíjení místních tradic.
- Podporu rozvoje kreativních míst v obcích a městech (kolem knihoven, kulturních zařízení a škol).
- Úzkou spolupráci s výukovými programy na univerzitách.
- Vícezdrojové a víceleté financování kultury (např. divadla regionálního významu by měla mít na několik let dopředu garantované příjmy od svých obcí, krajů i státu).

- Definování odpovědnosti a kompetence státní správy a samosprávy k vytváření prostoru pro kulturní aktivity.
- Zákon umožňující transformaci státních a obecních kulturních institucí na veřejnoprávní instituce (bez ztráty jejich právní kontinuity).

KULTURA JAKO INVESTICE

V našem chápání nepředstavuje kultura pouze výdaj, ale je také velkou příležitostí pro podnikatelskou sféru a potenciálním významným zdrojem příjmů. V rámci naší kulturní politiky vytvoříme otevřený prostor, kde se budou moci svobodně uplatnit kreativita i tvůrčí schopnosti obyvatel našich měst a obcí nejen v oblasti umělecké, ale i v oblasti vzdělávání, služeb a drobného podnikání.

Za nesmírně důležité pokládáme zvýšení zájmu mladé generace o kulturu a naše národní tradice. Prosadíme proto, aby mladí lidé do 26 let věku měli zdarma přístup do státních galerií, muzeí a architektonických památek. Do státem provozovaných institucí živé kultury pro ně zavedeme 50% slevu.

NÁRODNÍ KULTURNÍ POKLAD

Mimořádnou péči budeme věnovat odkazu předcházejících generací. Národním kulturním pokladem nejsou v tomto smyslu jen historické architektonické skvosty. Je to i odkaz minulých generací shromážděný v muzeích a galeriích či zachovaný v tradicích špičkových a mezinárodních uměleckých těles, jako jsou Česká filharmonie a Národní divadlo. K tomuto pokladu se budeme chovat jako odpovědní správci. Je naší povinností pečovat o svěřené hodnoty, citlivě je využívat a tím posilovat jejich finanční soběstačnost a svědomitě je doplňovat o to nejlepší ze současné kulturní tvorby.

MÉDIA

Budeme chránit a prosazovat svobodu slova ve veřejné diskusi. Trváme na politické a názorové nezávislosti televize a rozhlasu veřejné služby. Nikdy nedopustíme jejich privatizaci a budeme neustále posilovat pojistky proti jejich politickému ovlivňování.

OBČANSKÁ SPOLEČNOST

Subjekty občanské společnosti jsou cenným partnerem státní moci a samospráv. Čím hustší je předivo občanské společnosti v jejích nejrozmanitějších zájmech, tím pevnější a stabilnější je demokracie. Občanská společnost je také důležitým spolupracovníkem osvětleného státu, který si je vědom, že svou administrativou nezpracuje všechnu každodenní problematiku. Budeme proto podporovat činnost těchto subjektů, udržovat s nimi těsnou komunikaci a zvát je do diskuse před politickým rozhodováním. Neziskové organizace, které se angažují ve veřejném zájmu (zdravotní a sociální služby apod.), budou mít zajištěn spravedlivý a dlouhodobě předvídatelný finanční příspěvek od státu.

CÍRKVE

Církev jsou partnerem státu, regionů i obcí. Stále můžeme mít prospěch ze staletými vyzkoušených modelů sociální, zdravotní a výchovné péče, které harmonicky spojují citlivost a racionálnost v přístupu k lidem nemocným a sociálně ohroženým. Budeme dbát na to, aby církevní zařízení, ať již sociální, zdravotní, vzdělávací či kulturní, nebyla diskriminována oproti zařízením jiných zakladatelů. Nedopustíme, aby v naší zemi došlo k vulgárně uplatňované sekularizaci. Zakazování náboženských symbolů jako součásti vnější úpravy jednotlivce i jako součásti úpravy interiéru není výrazem pokroku, ale necivilizovanosti, s níž bychom se zpronevěřili nejlepším zásadám západní kultury.

8. Udržitelné životní prostředí

CO PROSADÍME

- ✓ Principy udržitelného rozvoje jako základní odpovědnosti vůči budoucím generacím.
- ✓ Maximální ochranu české krajiny a přírody, včetně ochrany vody, půdy a biologické rozmanitosti.
- ✓ Podpoříme v rámci evropské spolupráce transformaci ekonomiky směrem k bezuhlíkatým technologiím.
- ✓ Zabráníme úbytku zemědělské půdy a přírodních ploch účinnými legislativními nástroji.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Dotování plodin určených pro výrobu biopaliv.
- ✗ Výstavbu evidentně škodlivých staveb, zejména megalomanského projektu kanálu Labe – Odra – Dunaj nebo jezů na dolním Labi.
- ✗ Upřednostnění zájmů developerů před zájmy ochrany přírody.
- ✗ Nikdy nebudeme pro zahrabávání a pálení odpadů namísto důsledné recyklace.

KLIMATICKÁ ZMĚNA

Omezení emisí skleníkových plynů považujeme za velmi důležité. Řešení vidíme v moderních technologiích, vedoucích k nízkouhlíkové energetice a zejména efektivnímu využívání všech zdrojů energie. Navrhujeme organizační a legislativní opatření na všech úrovních a budeme usilovat o jejich prosazení. Zároveň považujeme za důležitou institucionální podporu státu vědeckým projektům v této oblasti.

KRAJINA A VODA

Současná schopnost naší krajiny zadržovat vodu je alarmující. Důvodem je brutální odvodnění a zcelení zemědělské půdy, velké osevní plochy, vysušené mokřady a jednodruhové lesy. Řešením je zmenšení osevních ploch a šetrná péče o lesy s bohatou druhovou skladbou na principu výběrné těžby. Dotační tituly na zemědělské a lesní hospodaření musí podpořit tato řešení. Úspěch nelze zajistit bez úzké spolupráce se zemědělci a lesníky.

OCHRANA PŘÍRODY

V České republice se hospodaří na 98,5 % území. Jen 1,5 % území je pod nejvyšším stupněm ochrany v našich národních parcích. Jsme přesvědčeni, že Česká republika je natolik bohatou zemí, že si může dovolit toto území zdvojnásobit zřízením nových národních parků. Chráněné lokality jsou důležité, protože nám poskytují informace o principech fungování přírody a i díky tomu víme, jak nakládat s ostatní krajinou.

9. Zemědělství a venkov

CO PROSADÍME

- ✓ Podpoříme rozvoj výroby potravin s vyšší přidanou hodnotou a místní a regionální produkci, rodinné farmy a výrobce kvalitních potravin.
- ✓ Pozemkové úpravy budeme provádět tak, aby nejen narovnávaly vlastnické vztahy, ale chránily životní prostředí, především zadržováním vody v krajině.
- ✓ Zemědělství jako moderní odvětví ekonomiky.
- ✓ Systém hospodaření v lesích se nesmí stát krátkodobým zdrojem zisku. Ochráníme zdraví a stabilitu lesních porostů na území ČR.
- ✓ Zvýšíme přitažlivost venkova pro mladé.

CO NEPŘIPUSTÍME

- ✗ Neúctu ke zvířatům při chovu pro výlučnou produkci kožesliny, k hospodářským účelům a při podnikání v oblasti množíren.
- ✗ Necitlivý úbytek zemědělské půdy.
- ✗ Nenecháme zničit naše zemědělce levnou konkurencí.
- ✗ Nadužívání chemikálií v zemědělské výrobě.
- ✗ Šikanu malých zemědělců.

KVALITNÍ A BEZPEČNÉ POTRAVINY

Zajištění kvalitních a bezpečných potravin je základním úkolem, který před námi stojí. Podpora musí být směřována především malým a středním producentům, nikoli velkým agropotravinářským komplexům. Podpoříme především lokální rodinné podniky, které produkují skutečně kvalitní regionální potraviny. Na mezinárodní úrovni je zapotřebí důrazně vyjednávat o stejné kvalitě potravin napříč celou Evropou, abychom nebyli jen odkladištěm nekvalitních potravin.

OŽIVENÍ VENKOVA

Zemědělství a lesnictví vždy bylo a musí i nadále být srdcem venkova. Podpora malých a rodinných farem na venkově je klíčem k přilákání mladých zemědělců, výrobců regionálních potravin a řemeslníků. Jen tak zastavíme odliv především mladých lidí z venkova, který by i vznikem moderní zemědělské komunity měl nabízet vysoký standard života a opravdový vztah k přírodě.

UDRŽITELNÉ HOSPODAŘENÍ S PŮDOU A VODOU

Šetrné zacházení s krajinou, půdou a vodou je nutným předpokladem k zachování jejich kvality pro budoucí generace. Budeme preferovat hospodaření jdoucí právě tímto směrem. Dotace do zemědělství budeme prioritně směřovat na péči o půdu, nikoli na okamžitou produkci. Budeme podporovat především nové investice do odvětví, které zvýší produktivitu a konkurenceschopnost. Za klíčovou podmínku přitom pokládáme propojení zemědělství s výsledky moderního výzkumu a vývoje.

Uvědomujeme si, že některé dnes ekonomicky ztrátové aktivity je nezbytné pokládat za obecně prospěšné a jako takové je podpořit veřejnými prostředky. Týká se to zejména včelařství a krajinotvorných aktivit, jako je např. podhorské pastevectví apod.

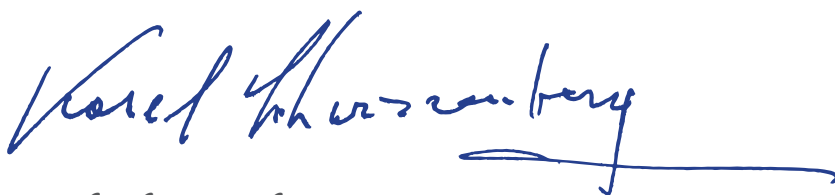
Závěrečné slovo Karla Schwarzenberga

Vážení čtenáři, příznivci a členové TOP 09,

právě jste, jak aspoň doufám, dočetli, či si alespoň prohlédli náš nový program. Pracovalo na něm mnoho lidí a intenzivně jej pilovaly naše pracovní skupiny. Byl bych velice vděčný, kdybyste se jím také zabývali a své názory na něj nám sdělili či napsali. Program vychází z naší VIZE, což je první propracovaný pohled na několik let dopředu, až do roku 2030.

Je to výhled k naší budoucnosti a jde o směřování naší politiky v příštích letech. Ale politika je něco živého a stále se také mění. Váš názor nás zajímá a budeme samozřejmě rádi za souhlasná stanoviska, ale také budeme rádi, když ve věcech, s nimiž nesouhlasíte, navrhnete své úpravy a řešení tak, abychom ve stojatých vodách české politiky rozvířili diskusi.

Každému, kdo tomuto programu věnuje svůj čas, patří srdečný dík.

Karel Schwarzenberg

Čestný předseda TOP 09

